

Adres www ankiety: www.pka.edu.pl/ankieta.htm

Kod do ankiety: 8rc3vn

RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 5 – 6 grudnia 2017 r.
na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* prowadzonym
na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego
Szkoły Głównej Służby Pożarniczej

Warszawa, 2018

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku.....	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	8
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	9
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	9
1.1. Koncepcja kształcenia	
1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów	
1.3. Efekty kształcenia	
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	9
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	11
Dobre praktyki	11
Zalecenia	12
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	13
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	13
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	25
Dobre praktyki	26
Zalecenia	26
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	29
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	29
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	33
Dobre praktyki	34
Zalecenia	35
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	38
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	38
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	40
Dobre praktyki	42
Zalecenia	42
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	43
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	43
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	47
Dobre praktyki	48
Zalecenia	49

Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	50
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	50
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	55
Dobre praktyki	56
Zalecenia	56
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	57
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	57
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	57
Dobre praktyki	58
Zalecenia	60
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	61
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	61
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	66
Dobre praktyki	67
Zalecenia	67
8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	71
Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.0
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.2
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.5
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego).....	107
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego).....	109
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.9
Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	110

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Mariusz Zieliński, członek PKA

Członkowie:

1. dr hab. Andrzej Urban, członek PKA
2. dr hab. Zbigniew Ciekankowski, ekspert PKA
3. mgr Izabela Kwiatkowska-Sujka, ekspertka ds. postępowania oceniającego
4. Magdalena Pawłowska, ekspertka ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* prowadzonym na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2017/2018. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz pierwszy. Została ona przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą dotyczącą ocen programowych dokonywanych przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię, natomiast Raport Zespołu Oceniającego opracowano w oparciu o dokumentację przedstawioną w toku wizytacji, ocenę zaplecza dydaktycznego, jak również spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, nauczycielami akademickimi oraz studentami, a także przedstawicielami Samorządu Studenckiego i studenckich kół naukowych, jak i osobami odpowiedzialnymi za współpracę międzynarodową, praktyki zawodowe, badanie karier absolwentów. Dokonano także analizy wybranych prac etapowych i dyplomowych oraz hospitacji zajęć ze studentami.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

(jeśli kierunek jest prowadzony na różnych poziomach kształcenia, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu kształcenia)

Nazwa kierunku studiów	Bezpieczeństwo wewnętrzne
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia pierwszego stopnia/ Studia drugiego stopnia
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne /niestacjonarne
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Obszar nauk społecznych Obszar nauk humanistycznych
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	Dziedzina nauk społecznych Nauki o bezpieczeństwie Nauki o obronności Socjologia Nauki o polityce Dziedzina nauk ekonomicznych Ekonomia Nauki o zarządzaniu Dziedzina nauki prawne Nauki o administracji Dziedzina nauki humanistyczne Filozofia Językoznawstwo
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	<u>Studia pierwszego stopnia</u> Liczba semestrów: 6 Liczba punktów ECTS: <ul style="list-style-type: none"> • 203 (specjalność - Zarządzanie bezpieczeństwem) • 205 (specjalność - Ochrona infrastruktury krytycznej) • 199 (specjalność - Ochrona ludności) <u>Studia drugiego stopnia</u> Liczba semestrów: 4 Liczba punktów ECTS: 126
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	<u>Studia pierwszego stopnia:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Zarządzanie bezpieczeństwem,

	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrona infrastruktury krytycznej, • Ochrona ludności. <p><u>Studia drugiego stopnia:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bezpieczeństwo europejskie, • Bezpieczeństwo europejskie w języku angielskim (ang. <i>European safety</i>) – specjalność oferowana, ale dotychczas nie uruchomiona, • Ochrona ludności i mienia, • Zarządzanie systemami bezpieczeństwa. 	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Licencjat/magister	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	<p><u>Studia pierwszego stopnia:</u> 21 nauczycieli akademickich, w tym 11 samodzielnych (3 profesorów i 8 doktorów habilitowanych) oraz 10 doktorów.</p> <p><u>Studia drugiego stopnia:</u> 21 nauczycieli akademickich, w tym 11 samodzielnych (3 profesorów i 8 doktorów habilitowanych) oraz 10 doktorów.</p>	
Liczba studentów kierunku	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
	194	33
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych/niestacjonarnych	<p><u>Studia I stopnia (stacjonarne):</u> 83,8 punktów ECTS – 2215 godzin (specjalność <i>Zarządzanie bezpieczeństwem</i>)</p> <p>84,4 punktów ECTS – 2230 godzin (specjalność <i>Ochrona infrastruktury krytycznej</i>)</p> <p>84,8 punktów ECTS – 2140 godzin (specjalność <i>Ochrona ludności</i>)</p> <p><u>Studia II stopnia (stacjonarne):</u> 35,92 punktów ECTS – 978 godzin</p>	<p><u>Studia I stopnia (niestacjonarne):</u> 50,44 punktów ECTS – 1381 godzin (specjalność <i>Zarządzanie bezpieczeństwem</i>)</p> <p>50,8 punktów ECTS – 1390 godzin (specjalność <i>Ochrona infrastruktury krytycznej</i>)</p> <p>8,64 punktów ECTS – 1336 godzin (specjalność <i>Ochrona ludności</i>)</p> <p><u>Studia II stopnia (niestacjonarne):</u> 20,56 punktów ECTS – 602 godziny</p>

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	W pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	Wyróżniająca
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	W pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.4. Koncepcja kształcenia

1.5. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów

1.6. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów I i II stopnia jest spójna z misją i strategią rozwoju Szkoły Głównej Służby Pożarniczej - SGSP (*Strategia Szkoły Głównej Służby Pożarniczej na lata 2011-2020*). Odpowiada też celom określonym w strategii Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego - WIBC (*Strategia Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego na lata 2011-2020*). Jednocześnie jest zgodna z polityką zapewnienia jakości (*Księga Jakości Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego*). Misja Uczelni jest realizowana poprzez urzeczywistnianie (*operacjonalizację*) celów strategicznych, które zostały określone w Strategii SGSP jako:

- zwiększenie efektywności działalności naukowej i badawczo-rozwojowej,
- rozwój działalności edukacyjnej,
- doskonalenie procesu zarządzania i organizacji Uczelni,
- doskonalenie współpracy z otoczeniem na rzecz rozwoju SGSP,
- rozwój współpracy międzynarodowej w zakresie bezpieczeństwa i ochrony ludności,
- rozwój infrastruktury Uczelni.

Wspomniana powyżej *operacjonalizacja* celów jest dokonywana poprzez realizację ustanowionych w Strategii zadań operacyjnych zgodnie z wytyczonymi kierunkami działania, w które wpisują się wszelkie aktywności realizowane przez wydział w ramach funkcjonowania kierunku.

Podstawowym zadaniem realizowanym w ramach kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, a także wpisującym się w strategię Uczelni, jest kształcenie nowych, wysokiej klasy specjalistów z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego i prowadzenie badań naukowych w tym obszarze oraz udział w tworzeniu i upowszechnianiu wiedzy o zarządzaniu organizacjami

publicznymi i niepublicznymi w procesie zarządzania kryzysowego w stanach zagrożenia bezpieczeństwa ludzi, mienia oraz obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej (w tym infrastruktury krytycznej). W realizacji tego zadania uwzględniane są też wzorce i doświadczenia innych uczelni krajowych (np. Akademii Sztuki Wojennej w Warszawie, czy Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni. Wykładowcy kierunku podnoszą swoje kwalifikacje naukowe m.in. w tych uczelniach. Bazuje się też na doświadczeniach podmiotów zagranicznych, jak np. Federalnej Agencji Zarządzania Kryzysowego (ang. FEMA) z USA. W tym przypadku SGSP organizuje tam staże studenckie dla studentów kierunku. Współpracuje także z organizacjami międzynarodowymi takimi jak np. – Europejskie Stowarzyszenie Szkół Pożarniczych i Ochrony Ludności (ang. EFSCA). SGSP jest członkiem organizacji. Ponadto uczelnia aktywnie działa w programie ERASMUS+ (25 umów z uczelniami partnerskimi z 14 krajów europejskich), a także realizuje 18 międzynarodowych umów bilateralnych „pozaerasmusowych” podpisanych z uczelniami z 10 krajów UE i spoza UE. Doświadczenia płynące z przedsięwzięć realizowanych w tym środowisku międzynarodowym (konferencje, warsztaty, ćwiczenia, projekty międzynarodowe, itp.) przenoszone są na treści kształcenia podnosząc ich wartość i jakość dzięki implementowaniu najnowszych osiągnięć i trendów międzynarodowych.

1.2.

Plan rozwoju kierunku studiów uwzględnia tendencje zmian zachodzących w dziedzinie nauk społecznych i w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. Wyrazem tego jest uzyskanie uprawnień do prowadzenia studiów II stopnia (od 2014 r.), a ostatnio – uprawnienia do doktoryzowania w naukach społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie (30.10. 2017 r.). W połączeniu z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauk o bezpieczeństwie zapewnia to zorientowanie na potrzeby otoczenia społecznego, w tym uwzględnia potrzeby rynku. Wyrazem tego działania mogą być funkcjonujące przy wydziale klastry interesariuszy zewnętrznych (potencjalni pracodawcy przyszłych absolwentów kierunku, z którymi odbywają się spotkania mające na celu identyfikację oczekiwań pracodawców i dostosowania programu kształcenia do tych oczekiwań.

Uwzględnianie tendencji zmian w dziedzinach nauki z których kierunek się wywodzi, a także zorientowanie kierunku na potrzeby otoczenia, w szczególności rynku pracy, znajduje również odzwierciedlenie w unikalnych specjalnościach realizowanych w ramach kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, które są reakcją na przedmiotowe potrzeby. Przykładowo na studiach pierwszego stopnia realizowana jest specjalność *Ochrona infrastruktury krytycznej*. Jest to stosunkowo nowy obszar bezpieczeństwa wymagający wyspecjalizowanych kadr, co potwierdzili m.in. pracownicy Ministerstwa Energii na jednym ze spotkań z przedstawicielami SGSP. Z kolei, na studiach drugiego stopnia realizowana jest nowowprowadzona specjalność *Bezpieczeństwo europejskie*. Jest ona prowadzona w języku polskim i angielskim (w ofercie studiów), co koresponduje z procesami globalizacyjnymi i zwiększoną potrzebą współpracy międzynarodowej w zakresie bezpieczeństwa, na przykład na forum organizacji międzynarodowych takich jak przykładowo: UE, NATO, OBWE oraz ONZ, czy też w kontaktach bilateralnych np. w ramach umów transgranicznych dot. kwestii bezpieczeństwa. W ramach studiów pierwszego stopnia kolejne 3 specjalności realizowane w trybie

fakultatywnym odpowiadające na potrzeby rynku pracy. Są to: *Zarządzanie bezpieczeństwem, Ochrona infrastruktury krytycznej oraz Ochrona ludności*. W trybie fakultatywnym realizowane są także specjalności na studiach drugiego stopnia tj.: *Zarządzanie systemami bezpieczeństwa, Ochrona ludności i mienia oraz Bezpieczeństwo europejskie*. Są one przeznaczone dla osób gotowych związać się zawodowo z bezpieczeństwem wewnętrznym, w szczególności pragnących rozszerzyć swoje kompetencje w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego. Dedykowane są ponadto dla zainteresowanych pracą w resorcie spraw wewnętrznych i administracji publicznej, czy osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w organizacjach publicznych - dyrektorów i naczelników w instytucjach rządowych, samorządowych oraz innych instytucjach publicznych, prywatnych i sektora pozarządowego, gdzie wymagane są również: ogólna wiedza i umiejętności, m.in. w obszarze nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie oraz ogólna wiedza w obszarze nauk humanistycznych. Zakres treści merytorycznych wizytowanego kierunku jest modyfikowany w wyniku uwag, wniosków i oczekiwań interesariuszy zewnętrznych (głównie absolwentów wydziału i pracodawców).

Treści kształcenia są również dostosowywane do potrzeb zmieniającego się rynku pracy w rezultacie wdrażania wyników prowadzonych (w szerokim zakresie na WIBC) badań naukowych w dziedzinie nauk społecznych. W bieżącym roku akademickim jest realizowanych ponad 20 tematów badawczych, a na 2018 rok kadra Wydziału zgłosiła chęć rozpoczęcia pięciu nowych. Przykładowa tematyka ww. badań to: (ang.) *Driving innovation in crisis management* (międzynarodowy projekt badawczy), czy projekty krajowe: *Bezpieczeństwo społeczności lokalnych w kontekście zagrożeń wynikających z bliskiego sąsiedztwa zakładów zajmujących się magazynowaniem i dystrybucją paliw płynnych, zaliczanych do kategorii dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, Badanie przestrzeni publicznej - skala i wpływ samoewakuacji ludności na ewakuację masową, Wybrane aspekty bezpieczeństwa kibiców piłkarskich podczas rozgrywek Ekstraklasy - ocena poziomu bezpieczeństwa, Metody i techniki wspomagające zarządzanie jakością w organizacjach funkcjonujących na rzecz bezpieczeństwa obywateli, Bezpieczeństwo cywilne, bezpieczeństwo ludzi. Podstawy teorii, inżynierii i zarządzania, Jakość jako podstawowe kryterium projektowania i ocena organizacji funkcjonujących na rzecz bezpieczeństwa obywateli, Integracja działań w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego RP* oraz wiele innych.

Pracownicy zaangażowani w proces dydaktyczny na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne publikują: monografie naukowe - 14 (13 w języku polskim i 1 w języku angielskim); rozdziały w monografiach naukowych w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych - 99 (84 w języku polskim, 14 w języku angielskim i języku rosyjskim); prace naukowe w czasopismach naukowych zamieszczonych w części A wykazu czasopism naukowych - 1 publikacja (międzynarodowa); jak również w czasopismach naukowych zamieszczonych w części B - 62 publikacje (krajowe i międzynarodowe).

1.3.

Uczelnia dla kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wspólne efekty kierunkowe i przedmiotowe. Kierunek został przyporządkowany uchwałą nr 33-34/06/2017 Senatu SGSP z dnia 21 czerwca 2017 roku do dwóch obszarów kształcenia nauk społecznych oraz nauk humanistycznych przypisując im odpowiednio na studiach I stopnia 81% i 19% na studiach II stopnia 84% i 16% punktów ECTS w ogólnej liczbie punktów ECTS.

W przypadku liczby efektów kształcenia w różnych ich kategoriach widać znaczną przewagę efektów kształcenia w zakresie wiedzy nad liczbą efektów kształcenia w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych. Wynika to ze ścisłego związku efektów kształcenia z ogólnoakademickim profilem kształcenia, ukierunkowanym na zdobywanie przez studentów wiedzy, a na tej bazie pogłębionych umiejętności z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa wewnętrznego.

Zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych ZO zaobserwował zbieżność kierunkowych efektów kształcenia z koncepcją oraz poziomem kształcenia studentów. Dla przykładu część efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji (takie jak: BW1_W01, BW1_W03, BW1_W04, BW1_W06, BW1_W11, BW1_W12, BW1_W13, BW1_W15, BW1_W16, BW1_W17, BW1_W18, BW1_W20, BW1_W21, BW1_W23, BW1_W24, BW1_U01, BW1_U04, BW1_U05, BW1_U06, BW1_U07, BW1_U09, BW1_U10, BW1_K03, BW1_K04, BW1_K05 (dla studiów I-szego stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych) odnosi się bezpośrednio do definicji bezpieczeństwa wewnętrznego i są one bazą dla rozwijania koncepcji kształcenia mającej na celu odkrywanie rozwiązań pożądaných w sferze bezpieczeństwa wewnętrznego. Kolejne efekty (na studiach pierwszego stopnia): BW1_W06, BW1_W07, BW1_W08, BW1_U07, BW1_U08, BW1_U09 oraz efekty BW2A_W10, BW2A_U11 ściśle odnoszą się do zgodnej z koncepcją kształcenia konieczności umiędzynarodowienia treści kształcenia, jak również zyskiwania przez studentów wiedzy i umiejętności w zakresie funkcjonowania w międzynarodowym środowisku bezpieczeństwa wewnętrznego.

Różnicę dostrzec można w analizie kierunkowych efektów kształcenia na różnych poziomach kształcenia. Studenci studiów pierwszego stopnia są ukierunkowani na zdobywanie podstawowej wiedzy z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego (wynikającej np. z efektów BW1_W01, BW1_W03, BW1_W07, BW1_W11, BW1_W14, BW1_W17), podczas gdy studenci studiów drugiego stopnia są ukierunkowani na zdobywanie pogłębionej wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie (efekty takie jak np.: BW2A_W01, BW2A_W02, BW2A_W03, BW2A_W04, BW2A_W06, BW2A_W07, BW2A_W09, BW2A_W13). Z kolei studenci studiów drugiego stopnia mają osiąść większą wiedzę w zakresie badań prowadzonych w ramach nauk o bezpieczeństwie oraz źródeł danych wykorzystywanych w badaniach, co przekłada się na tworzenie pracy końcowej studiów opartej często o badania własne autorów.

Kierunkowe efekty kształcenia są spójne z wybranymi efektami kształcenia określonymi dla dziedzin i dyscyplin naukowych do których został przyporządkowany kierunek studiów. Są sformułowane w sposób zwięzły i pozwalający na stworzenie czytelnego systemu ich weryfikacji.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Koncepcja kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* nawiązuje do misji i strategii Uczelni oraz strategii Jednostki, a także do polityki jakości, w tym polityki jakości kształcenia. Plan rozwoju ocenianego kierunku studiów do roku akademickiego 2016/2017 zakładał uwzględnianie w programach kształcenia tendencji i zmian zachodzących w dziedzinach i dorobku naukowym dyscyplin fundamentalnych dla kierunku.

Współpraca z pracodawcami w kontekście aktualizacji programu kształcenia oraz planu studiów, a tym samym ich wpływu na proces kształcenia studentów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* jest prowadzona na bieżąco. Kontakty Uczelni z interesariuszami w kwestii ustaleń dotyczących programów pozwalających osiągnąć zakładane efekty kształcenia są sformalizowane.

Mocną stroną jest program nauczania i plan studiów na wizytowanym kierunku studiów oraz zapewniająca jego realizację kadra dydaktyczna, której dużą część stanowią nauczyciele akademicy z doświadczeniem zdobytym poza uczelnią, co gwarantuje studentom osiągnięcie kierunkowych efektów kształcenia pod kątem wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Dobre praktyki

Nie wykazano.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

- 2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia
- 2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia
- 2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1.

Dobór treści programowych odpowiada zakładanym efektom kształcenia. Treści te znajdują się w kartach przedmiotów (sylabusach). Nauczyciele akademicki są zobowiązani do aktualizacji w każdym roku akademickim treści programowych w zakresie planowanych efektów kształcenia i ich dostosowania do aktualnego stanu wiedzy, jak i metod ich osiągnięcia. Z założenia, karty aktualizowane są co roku w wyniku czego dla każdego nowouruchomionego rocznika studiów jest opracowywany i zatwierdzany przez Dziekan WIBC zestaw przedmiotowych kart. ZO stwierdził jednakże w ramach hospitacji zajęć (patrz załącznik 7) odstępstwa od tej reguły. Przykładowo w ramach przedmiotu *Zagrożenia cywilizacyjne, katastrofy techniczne* funkcjonowała karta z roku 2015/2016. W ww. karcie nie zaktualizowano nazwisk osób prowadzących wykłady i ćwiczenia oraz wykazu literatury przedmiotu.

Stosowane metody kształcenia umożliwiają studentom samodzielne uczenie się. Zaliczyć należy do tych metod między innymi przygotowywanie przez studentów samodzielnych referatów i prezentacji oraz ocenianie ich na zajęciach dydaktycznych. Takie metody aktywizują studentów do analizy materiałów źródłowych w bibliotece, internecie, itp. zasobach źródłowych. Można to traktować jako podstawy dla nabycia umiejętności: formułowania problemów badawczych, doboru metod, technik i narzędzi badawczych, analizy rezultatów badań oraz opracowywania i prezentowania wyników uzyskanych z przeprowadzonych badań i analiz. Stosowanie takich metod umożliwia włączanie studentów, szczególnie studiów drugiego stopnia, w skład zespołów badawczych realizujących tematy badawcze w ramach projektów realizowanych w ramach grantów finansowanych przez np. NCBiR, jak i międzynarodowymi (np. w ramach 7 Programu Ramowego Badań i Rozwoju Technologicznego UE, czy programu Horyzont 2020).

Innym przykładem metody stymulującej studentów do samodzielnego, ale i wzajemnego, uczenia się mającego na celu uzyskiwanie kwalifikacji w zakresie wiedzy, umiejętności, a przede wszystkim kompetencji społecznych, jest gra decyzyjna (przedmiot *Symulacyjna gra decyzyjna* na I i II stopniu studiów) z elementami metody „drama” („*role-play*”). W ramach ww. przedmiotu studenci studiów II stopnia, pod nadzorem wykładowców, przygotowują i realizują taką grę, której uczestnikami są studenci studiów I stopnia. Pozwala to nabyć również kwalifikacje związane z organizacją tego rodzaju form dydaktycznych, jak i oceny nabytych kompetencji „graczy” (tj. studentów studiów I stopnia), które niezbędne są w późniejszym życiu zawodowym wymagającym m.in. umiejętności organizacji ćwiczeń w zakresie ochrony ludności i zarządzania kryzysowego.

Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programu studiów i dostosowany jest do efektów kształcenia. Nakład pracy studentów mierzony jest liczbą punktów ECTS przy założeniu że 1 godzina to 30 punktów ECTS. Czas trwania kształcenia umożliwia w pełni realizację treści programowych, co udokumentowane jest w kartach przedmiotów. Studenci mają możliwości wyboru modułów kształcenia. Modułami kształcenia do wyboru są specjalności, których na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia jest po trzy a mianowicie, dla studentów studiów I stopnia:

- *Zarządzanie bezpieczeństwem* (moduł wybieralny o równowartości 51 punktów ECTS),
- *Ochrona infrastruktury krytycznej* (moduł wybieralny o równowartości 53 punktów ECTS),
- *Ochrona ludności* (moduł wybieralny o równowartości 47 punktów ECTS).

Odpowiednio dla studentów studiów II stopnia to:

- *Zarządzanie systemami bezpieczeństwa* (moduł wybieralny o równowartości 32 punktów ECTS),
- *Ochrona ludności i mienia* (moduł wybieralny o równowartości 32 punktów ECTS),
- *Bezpieczeństwo europejskie* (moduł wybieralny o równowartości 32 punktów ECTS (*realizacja w języku polskim i angielskim /oferowane, ale jeszcze nie uruchomione/*))

Przedmioty realizowane w formie elastycznej pozwalają na osiągnięcie nie mniej niż 30% punktów ECTS.

Zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku prowadzone są w formie wykładów, ćwiczeń, ćwiczeń projektowych i laboratoriów (np. *Symulacyjna gra decyzyjna*). Z reguły liczba godzin

ćwiczeń stanowi 50% liczby godzin wykładu, a liczebność grup wykładowych oraz ćwiczeniowych nie jest duża ze względu na fakt że gremium stanowiące rocznik studiów nie przekracza 50 osób.

Szkoła Główna Służby Pożarniczej spełnia także warunki dotyczące prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość określone w zapisach Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2007 r. i z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione, aby zajęcia dydaktyczne na studiach mogły być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w wewnętrznych aktach prawnych SGSP. W związku z powyższym *Zespół ds. e-Nauczania (Ze-N)* prowadzi szkolenia nauczycieli akademickich oraz studentów przed ich przystąpieniem do korzystania z platformy e-learningowej SGSP. Ponadto udostępnia się nauczycielom i studentom komunikację online z pracownikami Ze-N oraz dostęp do instrukcji w tzw. *Kąciku Wykładowcy* i *Kąciku Studenta*. Zespół wspiera też nauczycieli w tworzeniu e-kursów oraz opracowywaniu interaktywnych multimedialnych materiałów dydaktycznych, testów, słowników, zadań, ćwiczeń i innych form wdrażanych w kształceniu na odległość wraz z potrzebami pomysłami autorów e-nauczania. Prowadzona jest również kontrola i weryfikacja wiedzy z wykorzystaniem takich narzędzi platformy e-learningowej, jak testy ćwiczeniowe, quizy, czy zadania lub pytania kontrolne, które są oceniane w przypadku testów automatycznie przez system lub bezpośrednio przez nauczyciela w systemie e-platformy. Liczba godzin zajęć realizowanych z wykorzystaniem powyższych narzędzi nie przekracza 60% ogólnej liczby godzin zajęć dydaktycznych określonych w programach kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów oraz poziomów kształcenia. W przypadku kształcenia praktycznego (np. zajęcia laboratoryjne), e-zajęcia mają jedynie charakter wspomagający. Realizowany przy wykorzystaniu powyższych narzędzi tok studiów oraz programy i treści kształcenia regulują następujące uchwały Senatu SGSP:

- Uchwała Nr 41/10/2011 r. Senatu SGSP z dnia 13 października 2011 r. w sprawie zasad ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzajów zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków oraz zasad obliczania godzin dydaktycznych, która m.in. w § 8 pkt 8 stanowi, że „zajęcia dydaktyczne mogą być prowadzone w formie zajęć na odległość”;
- Uchwała Nr 43/10/2011 Senatu SGSP z dnia 27 października 2011 r. w sprawie regulaminu studiów w SGSP, w którym § 12 stanowi się, że „zajęcia dydaktyczne mogą być prowadzone przy wykorzystaniu metod i technik kształcenia na odległość oraz mogą

się odbywać bez bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich, po spełnieniu warunków określonych w ustawie i innych przepisach”;

- Uchwała Nr 15/05/2015 Senatu SGSP z dnia 20 maja 2015 r. (oraz Uchwała nr 18/12/2016 i z 2017 r.) w sprawie zasad ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich (...) oraz zasad obliczania godzin dydaktycznych. Będących kontynuacją Uchwały z 2015 roku (§ 12 ust. 1 pkt 4) gdzie został wprowadzony system przeliczeniowy, który wprowadził tzw. umowną liczbę godzin pracy zdalnej w oparciu o przewidywaną liczbę godzin w systemie tradycyjnym. Zapisy rozgraniczyły przeliczniki odnoszące się do nowoopracowywanych wykładów i ćwiczeń oraz do ich prowadzenia.

Obowiązek odbycia Praktyki zawodowej wynika z *Ramowego Planu Studiów*. Studenci kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* I-szego stopnia muszą odbyć praktykę zawodową do 4 semestru włącznie, natomiast studenci studiów II-go stopnia - do 3 semestru włącznie. Czas trwania praktyki wynosi odpowiedni: 120 godz. dla studiów I-go stopnia i 80 godz. dla studiów II-go stopnia. Podczas praktyk zawodowych student powinien osiągnąć efekty kształcenia określone w karcie przedmiotu Praktyka Zawodowa. W celu właściwej organizacji praktyk i pomocy studentowi w wyborze instytucji, został uchwalony przez Radę Wydziału *Program praktyki*, który określa zagadnienia konieczne do realizacji podczas praktyki, umożliwiające osiągnięcie wymaganych efektów kształcenia. Program praktyki został tak przygotowany by pozwalał studentom na szeroki wybór instytucji, w zależności od zainteresowań zawodowych. Uczelnia ma zawarte porozumienia z instytucjami m.in. Mazowieckim Urzędem Wojewódzkim w Warszawie o realizacji praktyk zawodowych. W celu wyboru instytucji studentom udostępniane są także listy dotychczasowych miejsc odbywania praktyk. Liczba instytucji, a tym samym miejsc dla praktykantów jest na tyle szeroka, że jest wystarczająca dla zapewnienia odbywania praktyki wszystkim studentom odbywającym studia w ramach wizytowanego kierunku studiów. Praktyka zawodowa jest przedmiotem obowiązkowym, z którego studenci uzyskują zaliczenie w karcie egzaminacyjnej w semestrze kolejnym po odbyciu praktyki. Ocena z praktyki jest tak zwaną oceną uogólnioną tj. zaliczone (zal.) lub niezaliczone (nzal). Opiekun praktyki ze strony Wydziału wystawia ocenę na podstawie oceny i opinii opiekuna praktyki z zakładu pracy/instytucji/firmy z uwzględnieniem realizacji programu praktyki. Program praktyki został uchwalony przez Radę Wydziału. Aktualna Uchwała dotycząca tych spraw datowana jest na czerwiec 2017 roku. Student przed odbyciem praktyki pobiera ze strony internetowej Wydziału *Kartę praktyk*, której punkt

D stanowi program praktyk. Po realizacji praktyki studenci składają wypełnioną kartę u opiekuna praktyki ze strony uczelni.

Kilkakrotnie w ciągu semestru (co potwierdzono podczas spotkania ze studentami) w formie przekazu ustnego oraz mailowo studenci są informowani przez opiekunów praktyk o obowiązku odbycia praktyk i wszelkich formalnościach z tym związanych. Ponadto opiekunowie praktyk udzielają konsultacji na temat instytucji, w których można odbywać praktyki oraz programu praktyk. Informacje o praktykach, m.in. karty praktyk, regulamin praktyk, wniosek dot. miejsca praktyki oraz ścieżka ubiegania się o praktykę opisana jest na stronie uczelni pod linkiem <https://www.sgsp.edu.pl/dziekanat/studia-i-stopnia/inzynieria-bezpieczenstwa-cywilnego/praktyki-wibc>. Strona ta, jak stwierdził ZO PKA, jest systematycznie aktualizowana.

Na studiach II stopnia występuje specjalność *bezpieczeństwo europejskie*, która prowadzona jest zarówno w języku polskim i (jak dotąd) oferowana w języku angielskim. Czas trwania tej specjalności to jeden semestr (na IV semestrze studiów). W ramach tej specjalności realizowane są takie przedmioty jak: *Integracja europejska, Prawo Unii Europejskiej, Zagrożenia rynku wewnętrznego, Zarządzanie kryzysowe w UE, Zagrożenia bezpieczeństwa w Europie, Bezpieczeństwo wewnętrzne UE, Symulacyjna gra decyzyjna oraz Praca dyplomowa*. Wszystkie karty przedmiotów w ramach ww. specjalności opracowane zostały w języku angielskim. Informacja o dostępności specjalności realizowanej w języku angielskim propagowane są wśród uczelni posiadających z SGSP umowę o wymianie w ramach programu Erasmus+ ale także i wśród innych uczelni zagranicznych, z którymi uczelnia ma podpisane „pozaerasmusowe” bilateralne umowy o współpracy. Informacja o prowadzonej w języku angielskim ww. specjalności umieszczona jest ponadto w polsko i angielskojęzycznych biuletynach informacyjnych Uczelni. Przedmioty z programu studiów I i II stopnia, jako oferta kształcenia dla studentów zagranicznych, realizowane są w języku angielskim w ramach programu Erasmus+ w zależności od dokonanego wyboru przez studentów zagranicznych realizujących część studiów w SGSP. Oferta przedstawiona jest w katalogu przedmiotów Erasmus+.

W ramach zajęć, jednakże w sposób niesystematyczny tj. zależny od dostępności ekspertów zagranicznych w SGSP (np. podczas ich pobytu w ramach programu Erasmus+, spotkań międzynarodowych w SGSP), realizowane są w języku angielskim otwarte wykłady dla studentów i kadry kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*.

2.2.

Dla studiów I i II stopnia o profilu stacjonarnym i niestacjonarny efekty kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* odnoszą się do trzech obszarów tj. wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Są one zaprezentowane w kartach przedmiotów i nawiązują do efektów kształcenia kierunkowego programu studiów. Wszystkie efekty kształcenia podlegają ocenie w oparciu o zdefiniowane w kartach przedmiotów sposoby sprawdzenia efektów kształcenia. Podczas wizytacji ZO stwierdził, że do najczęściej wybieranych form należą w przypadku wykładów odpowiedzi na pytania otwarte, a także podlegająca ocenie dyskusja (konwersacja). W przypadku ćwiczeń to prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, testy jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, tzw. *case study*, zadania indywidualne (w tym projekty), prezentacje wyników pracy własnej studenta (np. raporty, sprawozdania itp.), swobodne wypowiedzi, wypełnione dzienniki praktyk, prace dyplomowe (w ich ramach autoprezentacja w zakresie przygotowanego obszaru rozważań, pytania z toku studiów, jak i pytania w zakresie uzyskanych recenzji), itp. Podczas kwerendy prac etapowych stwierdzono jednakże rozbieżności w zakresie sposobów sprawdzania uzyskania efektów kształcenia. Dotyczyło to przykładowo (patrz Załącznik 3, część I niniejszego Raportu) przedmiotu *Nauki o państwie i prawie* (zaliczenie w roku akademickim 2016/2017 dwóch grup studenckich SP-CBW4/2 oraz SP-CBW4/1). W przypadkach obu grup zaliczeń dokonał ten sam nauczyciel akademicki załączając oświadczenie, iż *Ćwiczenia były prowadzone z wykorzystaniem metody dyskusji oxfordzkiej. Oceny zaliczające ćwiczenia były wystawione na podstawie znajomości literatury przez studentów i ich uczestnictwa w dyskusji nad tekstami.* Tymczasem w karcie przedmiotu w pozycji 9 (sposób zaliczenia) figuruje zapis „Ćwiczenia na podstawie sprawdzianu pisemnego”.

Wartym wskazania sposobem powiązania metod sprawdzania i oceniania z efektami kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, jak również w zakresie znajomości języka obcego jest zaangażowanie studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* w realizację zadań wynikających z europejskich projektów naukowo-badawczych. Udział studentów w ww. projektach stanowi przykład ich regularnego zaangażowania w działania badawcze na rzecz osiągnięcia efektów kształcenia. Przykładowo dotyczyło to międzynarodowego projektu (realizowanego w ramach 7. programu ramowego) EDEN (End-user driver demo on CBRNe) w ramach którego studenci kierunku współorganizowali i uczestniczyli w eksperymencie badawczym realizowanym w oparciu

o międzynarodowe ćwiczenia sztabowe. Inny przykład to projekt Pt. „Elicit to learn crucial post-crisis lessons”. Nadmieniona forma pragmatycznego zaangażowania studentów stanowi uzupełnienie metod teoretycznych, a zarazem jest odpowiednia do weryfikacji umiejętności.

Przyjęty system sprawdzania i oceniania efektów kształcenia (poza wskazanymi powyżej przykładami rozbieżności z kartami przedmiotów) jest właściwy do zakładanych efektów kształcenia, co umożliwia skuteczne sprawdzenie stopnia osiągnięcia prawie każdego z zakładanych efektów kształcenia. Ponadto system mobilizuje studentów do rzetelnej pracy własnej i zgłębiania wiedzy, również poprzez angażowanie się w pracach naukowych kół studenckich (przede wszystkim studenci I stopnia) oraz w badaniach naukowych prowadzonych na wydziale (głównie w odniesieniu do II stopnia studiów). WIBC ma bogate tradycje pracy i osiągania efektów kształcenia poprzez pracę studentów w kołach naukowych. Funkcjonuje ich na wydziale osiem. W zakresie wizytowanego kierunku należą do nich: Koło Naukowe „Domena bezpieczeństwa”, Koło Naukowe „Liderzy bezpieczeństwa” oraz Koło Naukowe „Ujęte w kadrze, czyli bezpieczny punkt widzenia”. Podczas spotkania i rozmów z członkami kół naukowych ZO stwierdził, że jest to powszechną dobrą praktyką nie tylko w wizytowanej Jednostce, ale i w całej Uczelni. Ze wszech miar pozytywnie należy ocenić możliwość publikowania rezultatów (prowadzonych przez studentów) badań w postaci Zeszytów Studenckich *Pro Publico Bono*. W samym tylko numerze 1 (1) 2017 studenci wizytowanego kierunku opublikowali 9 artykułów naukowych. Należy zauważyć, że ci studenci (członkowie kół) łatwiej radzą sobie również z przygotowaniem pracy dyplomowej i jej obroną. Potwierdzają się u nich efekty kształcenia w zakresie nie tylko wiedzy, ale również w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych.

Dla studiów I i II stopnia (studiów stacjonarnych i niestacjonarnych) ocena efektywności efektów kształcenia pozwala na weryfikację stopnia trafności doboru metod nauczania i dokonanie ewentualnych zmian w takim zakresie, aby umożliwiały one osiągnięcie efektów kształcenia na maksymalnie korzystnym poziomie, w jak największej grupie studentów. Ocena stopnia osiągnięcia efektów kształcenia, a zarazem trafności doboru metod nauczania jest uzyskiwana w oparciu o indywidualną ocenę realizacji efektów kształcenia przez studentów, której efektem finalnym jest procentowy rozkład ocen uzyskiwanych przez studentów w ramach określonego przedmiotu w części wykładowej lub ćwiczeń. Uzasadnienie ocen (punktacji) najczęściej ma miejsce bezpośrednio w czasie ćwiczeń audytoryjnych, zaliczeń i egzaminów, rzadziej jest dokumentowane w formie pisemnej. W czasie wystąpienia studenta lub jego udziału w dyskusji problemowej nauczyciel akademicki na bieżąco ustosunkowuje się do treści merytorycznych i podejścia metodologicznego, wskazując na pozytywne, ale również

na nieścisłości, niedociągnięcia czy wręcz występujące błędy w zaprezentowanym podejściu do rozwiązania, bądź jego uzasadnieniu (sposobu argumentowania), również w odniesieniu do zajęć prowadzonych w systemie e-learningowym. W czasie polemiki część wątpliwości zostaje wyjaśniona, a w przypadku braku kompromisu student ma świadomość tego co i jak powinien poprawić.

Podobne podejście ma również zastosowanie w procesie dyplomowania. Student ma możliwość zapoznania się z treścią opinii Promotora i recenzją Recenzenta, a następnie odnieść się do nich w czasie egzaminu dyplomowego. Takie podejście ma istotne znaczenie z punktu widzenia jakości całego procesu kształcenia oraz stanowi o jego czytelności, przejrzystości i rzetelności. Pod warunkiem wszakże rzetelnego podejścia Opiekunów prac do swoich obowiązków. Niestety podczas oceny procesu dyplomowania w przypadku piętnastu weryfikowanych przez ZO losowo wybranych prac dyplomowych stwierdzono przypadki (kilka) wyjątkowo nierzetelnego zaangażowania kilkorga Opiekunów prac w ten proces. Niestety wskazano również na przypadki powielania nierzetelnej oceny (a mówiąc wprost braku pracy) przez Recenzentów prac. Trzeba w tym kontekście wskazać, że nie dotyczy to samodzielnych pracowników nauki lecz osób ze stopniem doktora. Niestety skala wykazanych uchybień zmusiła ZO do komentarza, iż w przypadku jednej z weryfikowanych prac, nie powinno było dojść do dopuszczenia pracy i tym samym jej Autorki (szczegóły patrz Załącznik 3, część II niniejszego Raportu) do egzaminu dyplomowego. Charakterystyczne jest, że szczególnie istotne uchybienia wykazano w przypadku prac licencjackich, gdzie student ma przyswoić (co jest szczególnie ważne w dalszych studiach) podstawy zasad pisarstwa naukowego. Rola Opiekuna pracy jest tu szczególnie ważna.

Dla formy zajęć zdalnych, weryfikacja i ocena stopnia uzyskania efektów kształcenia prowadzona jest z wykorzystaniem:

- mierników ilościowych (ocen z testów ćwiczeniowych, ocen aktywności studentów w e-zajęciach oraz ocen uzyskanych z zadań);
- mierników jakościowych (dostosowanie pytań zaliczeniowych do weryfikacji założonych efektów kształcenia, znajomość przez studentów wymogów dotyczących sposobu zaliczenia części przedmiotu prowadzonej zdalnie i wyliczania oceny końcowej).

2.3.

Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce. Warunki i tryb rekrutacji na kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne na rok akademicki 2017/2018 określały:

- Uchwała nr 17/03/2016 r. Senatu Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 16 marca 2016 r. w sprawie określenia warunków i trybu rekrutacji oraz warunków i trybu przyjęcia na studia w SGSP w roku akademickim 2017/2018 (załącznik 1a) i załącznik do uchwały w części B, rozdziały VI-VIII, od strony 12 (załącznik 1b).
- Uchwała nr 28/05/2016 r. Senatu Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 25 maja 2016 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia warunków i trybu rekrutacji oraz warunków i trybu przyjęcia na studia w SGSP w roku akademickim 2017/2018 (załącznik 2 a) i załącznik do uchwały w części B, rozdziały VIII-X, od strona 13 (załącznik 2b).
- Uchwała nr 19/12/2016 r. Senatu Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w uchwale nr 28/05/2016 r. Senatu Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 25 maja 2016 r. zmieniającej uchwałę w sprawie określenia warunków i trybu rekrutacji oraz warunków i trybu przyjęcia na studia w SGSP w roku akademickim 2017/2018.

Ponadto do istotnych z perspektywy procesu rekrutacji na rok 2017/2018 należały przepisy dotyczące limitu przyjęć, tj.:

- Uchwała Nr 29/06/2017 Senatu Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 21 czerwca 2017 roku w sprawie określenia limitu przyjęć na pierwszy rok studiów pierwszego i drugiego stopnia, dla osób nie będących strażakami w służbie kandydackiej, ani strażakami w służbie stałej skierowanymi na studia przez właściwego przełożonego, w Szkole Głównej Służby Pożarniczej na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego oraz na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego na rok akademicki 2017/2018.
- Zarządzenie nr 32/17 Rektora-Komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie określenia limitu przyjęć na pierwszy rok niestacjonarnych studiów pierwszego i drugiego stopnia, w Szkole Głównej Służby Pożarniczej na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego oraz na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego na rok akademicki 2017/2018.

- Zarządzenie nr 34/17 Rektora-Komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 27 września 2017 r. w sprawie zmiany podziału limitu przyjęć na pierwszy rok niestacjonarnych studiów pierwszego i drugiego stopnia, w Szkole Głównej Służby Pożarniczej na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego oraz na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego na rok akademicki 2017/2018.

Uzupełnieniem przywołanych powyżej przepisów dotyczących rekrutacji były:

- Decyzja nr 20/17 Rektora-Komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 14 kwietnia 2017 r. w sprawie określenia terminów rekrutacji na studia w Szkole Głównej Służby Pożarniczej w roku akademickim 2017/2018.
- Zarządzenie nr 27/15 Rektora-Komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie ustalenia terminów płatności oraz wysokości opłat pobieranych za usługi edukacyjne i wydawanie dokumentów obowiązujących studentów pierwszego i drugiego stopnia rozpoczynających się od roku akademickiego 2016/2017.
- Uchwała nr 18/05/2015 Senatu Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie uchwalenia regulaminu organizacji, zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się oraz sposobu powoływania i trybu działania komisji weryfikujących efekty uczenia się.

Z kolei warunki i tryb rekrutacji na kierunek *bezpieczeństwo wewnętrzne* na rok akademicki 2018/2019 określa:

- Uchwała nr 22/03/2017 r. Senatu Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 22 marca 2017 r. w sprawie określenia warunków i trybu rekrutacji oraz warunków i trybu przyjęcia na studia w SGSP w roku akademickim 2018/2019.

Co roku Senat Uczelni na posiedzeniu w marcu/kwietniu br. wydaje uchwały określające warunki i tryb rekrutacji oraz warunki i tryb przyjęcia na studia w SGSP w zbliżającym się roku akademickim. W oparciu o zdefiniowane w uchwałach Senatu warunki wobec kandydatów na kierunek *bezpieczeństwo wewnętrzne* w postępowaniu rekrutacyjnym stosuje się następujące szczegółowe kryteria. W przypadku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* oznacza to, iż:

1. na studia przyjmowane są wyłącznie osoby posiadające świadectwo dojrzałości;

2. w postępowaniu rekrutacyjnym uwzględniane są oceny z przedmiotów: matematyka, język obcy i wiedza o społeczeństwie lub geografia lub historia lub informatyka;
3. w przypadku świadectwa dojrzałości, na którym brak jest oceny z następujących przedmiotów: matematyka albo język obcy, albo wiedza o społeczeństwie, albo geografia, albo historia, albo informatyka, przyjmuje się, jako liczbę punktów wartość zero;
4. oceny z przedmiotów wymienionych w ust. 2 przelicza się na punkty rekrutacyjne PR w następujący sposób:
 - a) oceny z pisemnego egzaminu dojrzałości wyrażone w procentach otrzymują punkty rekrutacyjne PR jako większą z dwóch liczb $0,7 \cdot P$ lub $1 \cdot R$, (gdzie: P oznacza wynik procentowy uzyskany na poziomie podstawowym, R oznacza wynik procentowy uzyskany na poziomie rozszerzonym);
 - b) oceny na pisemnym egzaminie dojrzałości wyrażone w skali ocen od 2 do 6 przelicza się na punkty rekrutacyjne PR, zgodnie z odpowiednimi tabelami;
 - c) oceny na pisemnym egzaminie dojrzałości wyrażone w skali oceniania od 3 do 5 przelicza się na punkty rekrutacyjne PR, zgodnie z odpowiednimi tabelami;
 - d) w przypadku kandydatów ze starą maturą, którzy na świadectwie dojrzałości nie posiadają ocen z przedmiotów wymienionych w ust. 2 dokonuje się przeliczenia na punkty rekrutacyjne PR oceny na świadectwie ukończenia szkoły średniej w sposób, o którym mowa w punkcie 2 lub 3 z zastrzeżeniem, że punkty rekrutacyjne liczone są $PR \times 0,8$.
5. w przypadku świadectwa dojrzałości, na którym brak jest oceny z przedmiotów, o których mowa w rozdziale 15 ust. 3, przyjmuje się, jako liczbę punktów wartość zero.
6. w przypadku punktów rekrutacyjnych PR z wiedzy o społeczeństwie lub geografii lub historii lub informatyki, otrzymanych zgodnie z zasadami opisanymi w ust. 3 w dalszym postępowaniu uwzględniony będzie wynik z przedmiotu lepiej ocenionego.
7. w przypadku, gdy na egzaminie dojrzałości są oceny z kilku języków obcych, jako wynik PR uwzględniony będzie wynik z przedmiotu lepiej ocenionego.
8. listę rankingową kandydatów tworzy się sumując punkty rekrutacyjne PR według wzoru: $1,0 \cdot (PR \text{ z matematyki}) + 0,8 \cdot (PR \text{ z wiedzy o społeczeństwie lub geografii lub historii lub informatyki}) + 0,5 \cdot (PR \text{ z języka obcego})$.
9. w przypadku równej sumy punktów opisanych w ust. 6 o kolejności na liście rankingowej decydować będą wyższe oceny na świadectwie dojrzałości kolejno z:

matematyki, wiedzy o społeczeństwie albo geografii, albo historii, albo informatyki, języka obcego.

10. na studia w pierwszym naborze kwalifikowane są osoby, które:

- a) uzyskały co najmniej 60 PR według kolejności na liście rankingowej, obliczonej na zasadach określonych w rozdziale 15 ust. 3, aż do wypełnienia limitu miejsc,
- b) uzyskały potwierdzone efekty uczenia się odpowiadające minimum 10 % punktów ECTS przypisanych do danego programu kształcenia, według kolejności na liście rankingowej dla osób ubiegających się o przyjęcie na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się, aż do wypełnienia limitu miejsc dla tych osób.

11. na studia w dodatkowych naborach kwalifikowane są osoby według kolejności na liście rankingowej aż do wypełnienia limitu miejsc.

12. w stosunku do osób ubiegających się o przyjęcie na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się stosuje się postanowienia uchwały nr 18/05/2015 Senatu Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w sprawie uchwalenia regulaminu organizacji, zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się oraz sposobu powoływania i trybu działania komisji weryfikujących efekty uczenia się.

13. do osób, które ubiegają się o przyjęcie na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się nie stosuje się postanowień ust. 3 - 7.

14. liczba osób przyjęta na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się nie może przekraczać 10 % ogólnej liczby przyjętych studentów.

W przypadku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* (czas trwania: 4 semestry) obowiązują następujące zasady

1. o przyjęcie mogą ubiegać się absolwenci studiów wyższych.
2. listę rankingową kandydatów tworzy się na podstawie oceny wpisanej na dyplomie. W przypadku ocen równych o kolejności na liście rankingowej będzie decydować średnia ze studiów, poświadczona przez dziekana wydziału uczelni wydającej dyplom ukończenia studiów wyższych, obliczona z dokładnością do 2 miejsc po przecinku.
3. w stosunku do osób ubiegających się o przyjęcie na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się stosuje się postanowienia uchwały nr 18/05/2015 Senatu Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w sprawie uchwalenia regulaminu organizacji, zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się oraz sposobu powoływania i trybu działania komisji weryfikujących efekty uczenia się.

4. do osób, które ubiegają się o przyjęcie na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się nie stosuje się postanowień ust. 2.
5. liczba osób przyjęta na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się nie może przekraczać 10 % ogólnej liczby przyjętych studentów.

Informacje dodatkowe precyzują, iż:

- Wyniki uzyskane w ramach matury międzynarodowej są przeliczane zgodnie z zasadami przyjętymi dla matury uzyskanej na terytorium RP.
- Wyniki na świadectwie maturalnym uzyskanym poza granicami Polski są przeliczane zgodnie z zasadami przyjętymi dla świadectw maturalnych uzyskanych na terytorium RP.
- Wszelkie wątpliwości związane ze sposobem przeliczenia wyników z matury międzynarodowej na potrzeby rekrutacji w SGSP rozstrzyga Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna.
- Wszelkie wątpliwości związane ze sposobem przeliczenia wyników z matury uzyskanej poza granicami Polski na potrzeby rekrutacji w SGSP rozstrzyga Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna.

Zasady i procedury rekrutacji uwzględniają zasadę zapewnienia kandydatom równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku, co oznacza, iż kryteria stosowane w postępowaniu rekrutacyjnym są jednakowe dla wszystkich kandydatów na studia na danym kierunku studiów.

Warunki i tryb rekrutacji oraz warunki i tryb przyjęcia na studia w SGSP na dany rok akademicki są jednakowe dla wszystkich kandydatów ubiegających się o przyjęcie na ten sam kierunek i rodzaj studiów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*.

Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie w zasadzie wszystkich zakładanych efektów kształcenia

oraz uzyskanie kwalifikacji na poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia. Stwierdzono jednakże braki w nadzorze nad kartami przedmiotów.

Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w Jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia kandydatom na studia równych szans w podjęciu kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*.

Metody weryfikacji efektów kształcenia studenci oceniają jako właściwie dobrane do treści i efektów kształcenia. Czują się oceniani obiektywnie i sprawiedliwie. Mają wgląd do ocenionych prac w celu poprawy błędów. ZO wykazał jednakże braki w zakresie procedury oceniania prac pisemnych, które mogą powodować braki w wiedzy studentów dotyczące technik pisarstwa naukowego. Studenci dysponują wszelkimi informacjami o procesie dyplomowania, a samą procedurę wyboru promotora i tematu pracy oceniają jako przejrzystą i satysfakcjonującą. Niestety nie wszyscy opiekunowie prac podchodzą do swoich obowiązków właściwie, względnie brakuje im wiedzy o podstawach pisarstwa naukowego. Praktyki pozwalają studentowi nabyć doświadczenie, która pomoże mu, jako absolwentowi, łatwiej wejść na rynek pracy.

Mocną stroną kształcenia w wizytowanej Jednostce są doskonale funkcjonujące i wnoszące do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia koła naukowe.

Dobre praktyki

- Funkcjonowanie w Uczelni dedykowanych publikacji rezultatów badań (prowadzonych przez studentów) *Zeszytów Studenckich Pro Publico Bono*.
- Funkcjonowanie (z dużym powodzeniem i zainteresowaniem studenckim) całej gamy kół naukowych, dotyczących w swojej tematyce szerokiego wachlarza aspektów m.in. bezpieczeństwa wewnętrznego.

Zalecenia

- Zaleca się gruntowny przegląd kart przedmiotów pod kątem m.in. aktualizacji nazwisk prowadzących zajęcia nauczycieli akademickich, aktualizacji wskazywanej literatury przedmiotu, naliczania punktacji ECTS oraz metod osiągnięcia i weryfikacji osiągnięcia ustalonych efektów kształcenia.

- Zaleca się przeprowadzenie szkolenia młodszych opiekunów prac dyplomowych pod kątem podstawowych zasad pisarstwa naukowego i przygotowywania prac dyplomowych.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

- 3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia
- 3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1

Zasady projektowania, zatwierdzania, monitorowania i doskonalenia programów kształcenia określono w obowiązujących w Uczelni aktach wewnętrznych oraz procedurach przyjętych w ramach systemu zapewniania jakości kształcenia. W projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowe przeglądy programów kształcenia, zaangażowane są władze Wydziału, kierownicy Katedr Wydziału, Wydziałowa Komisja ds. Programów Studiów, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia oraz Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia. Wymienione organy kolegialne zostały powołane uchwałami kolejno Rady WIBC oraz Senatu SGSP.

Zgodnie z przyjętą procedurą plany studiów i programy kształcenia są opracowywane przez Komisje ds. Programów Studiów. Zmiany mogą być wprowadzane na uzasadniony wniosek kierownika jednostki organizacyjnej prowadzącej przedmiot i są zatwierdzane przez Radę Wydziału. Sylabusy opracowują nauczyciele prowadzący dany przedmiot, które następnie są zatwierdzane przez kierownika właściwej jednostki organizacyjnej.

Proces ewaluacji programów kształcenia i sylabusów odbywa się nie rzadziej niż raz w roku, biorąc pod uwagę wyniki oceny osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także spostrzeżenia nabyte w toku rozmów z interesariuszami zewnętrznymi (przedstawicielami potencjalnych pracodawców) oraz interesariuszami wewnętrznymi (studentami i nauczycielami akademickimi Wydziału). Szczególna rola w procesie monitorowania i oceny została powierzona Komisji ds. Programów oraz Komisji ds. Jakości Kształcenia. Do zadań Komisji ds. Programów Studiów należą przeglądy i ocena programów obejmująca efekty kształcenia, plany studiów oraz karty przedmiotów/modułów (sylabusy). Zgodnie z przyjętym regulaminem corocznie we wrześniu nauczyciele akademicy zatrudnieni na Wydziale dokonują aktualizacji swoich przedmiotów/modułów kształcenia

z uwzględnieniem uwag i spostrzeżeń nabytych w trakcie minionego roku, w odniesieniu do najnowszych wytycznych, zarządzeń, regulaminu studiów, statutu, standardów i osiągnięć wiedzy w danej dziedzinie, dyscyplinie naukowej, trendów rozwojowych w nauce, dydaktyce i funkcjonowaniu otoczenia, a także wyników konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi. W październiku Komisja dokonuje analizy przygotowywanych przez nauczycieli akademickich znowelizowanych kart przedmiotów/modułów w zakresie ich adekwatności i aktualności. Dokonując przeglądów Komisja uwzględnia opinie interesariuszy zewnętrznych, prawidłowość przypisania pkt. ECTS, liczby godzin dydaktycznych, metod osiągnięcia założonych efektów kształcenia, kolejność przedmiotów/modułów kształcenia w poszczególnych semestrach. Dokonana przez ZO kwerenda kart przedmiotów wykazała jednakże ich niedoskonałości w postaci: niezaktualizowanych nazwisk prowadzących zajęcia (szczegóły patrz m.in. Załącznik 3, część I niniejszego Raportu) oraz niewłaściwej punktacji ECTS, niezaktualizowanych metod weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia, jak i braku aktualizacji literatury.

Prawo zgłaszania propozycji zmian w obowiązujących programach kształcenia oraz propozycji nowych specjalności lub przedmiotów i rodzaju zajęć na tworzonych specjalnościach mają wszyscy pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału oraz studenci Wydziału, poprzez swoich przedstawicieli w Radzie Wydziału. Propozycje w formie pisemnej składane są Przewodniczącemu Komisji ds. Jakości Kształcenia. Komisja po zapoznaniu się z propozycjami opiniuje je i informuje, w formie pisemnej o swoich decyzjach zgłaszającym propozycje.

W procesie monitorowania i oceny (ze wskazywanymi przez ZO uchybieniami w zakresie dyplomowania) dokonywana jest również analiza przeprowadzanej na Wydziale ankietyzacji i hospitacji zajęć dydaktycznych. Kierownicy Katedr oraz Prodziekan przeprowadzają hospitaację zajęć, odpowiadają za rozwój naukowy pracowników naukowo-dydaktycznych oraz współpracują z władzami dziekańskimi w zakresie przeprowadzania ankietyzacji pracowników oraz hospitacji zajęć. Instrumentami oceny i doskonalenia jakości kształcenia w ww. zakresie są ankiety i okresowe oceny pracowników. Wewnętrzny system jakości kształcenia jest wspomagany poprzez system IPOS zapewniający z informatyzowaną obsługę studentów. Wydziałowy System Jakości Kształcenia wykorzystuje mechanizmy formalne (wyniki hospitacji, ankiet studenckich) do kształtowania działań projakościowych związanych z kadrami w Katedrach uwzględniając w sprawozdaniach, jeśli zachodzi konieczność, zalecenia dla dziekana i kierowników Katedr w sprawach polityki kadrowej.

Każdorazowo przeprowadzane są konsultacje znowelizowanych programów z przedstawicielami studentów oraz interesariuszami zewnętrznymi.

W trakcie wizytacji podano przykłady działań podjętych na skutek przeprowadzonego procesu monitorowania i oceny programów kształcenia oraz osiągniętych efektów, a mianowicie:

- Zgodnie z sugestią interesariusza zewnętrznego z Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Siedlcach (dowódcy sekcji, członka grupy ratownictwa chemiczno-ekologicznego) oraz nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia w porozumieniu z Kierownikiem Katedry Bezpieczeństwa Wewnętrznego połączono dwa przedmioty realizowane w VI semestrze studiów I stopnia w specjalności Ochrona ludności – *Ratownictwo w ochronie ludności* (30 godz. wykładów i 30 godz. ćwiczeń) oraz *Ewakuacja ludności i mienia* (15 godz. wykładów i 15 godz. ćwiczeń) – w przedmiot *Ratownictwo i ewakuacji ludności i mienia* (30 godz. wykładów i 30 godz. ćwiczeń), co zaowocowało lepszą korelacją treści kształcenia, szczególnie w zakresie osiągniętych efektów kształcenia, szczególnie w zakresie umiejętności.
- Zgodnie z sugestią interesariuszy zewnętrznych połączono wykłady z przedmiotów ogólnych realizowanych na dwóch Wydziałach (cywilnym i mundurowym), w rezultacie tego studenci z obu wydziałów realizują wspólnie przedmioty: *Technologie informacyjne* oraz *Psychologia i socjologia*.
- Zgodnie z sugestią nauczycieli akademickich w zakresie doświadczenia zdobytego w ramach realizacji projektów badawczych, ich rezultaty, znalazły odzwierciedlenie w treściach i formach wybranych przedmiotów programów studiów I i II stopnia. Jednym z przykładów może być zaadaptowanie elementów ćwiczeń sztabowych oraz gier decyzyjnych realizowanych w projekcie EDEN End-user driven demo for CRBNe (7 Program Ramowy Badań i Rozwoju Technologicznego UE), do których angażowani byli studenci kierunku, na potrzeby przedmiotu realizowanego na kierunku o nazwie *Symulacyjna gra decyzyjna*. Przykład ćwiczeń współorganizowanych przez SGSP, z udziałem wykładowców i studentów kierunku, dostępny jest pod linkiem <https://eden-security-fp7.eu/eden,id,140.html>.
- Zgodnie z sugestią nauczycieli akademickich rezultaty projektu EUSBSR14.3 Flagship (Project finansowany z Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności), zrealizowanego przez wykładowców kierunku, rozszerzyły treści przedmiotów: *Ryzyko w ochronie infrastruktury krytycznej* oraz *Rozpoznawanie i prognozowanie stanów zagrożenia*. Dostęp do materiałów będących wynikami projektu znajduje się pod linkiem

<http://www.14point3.eu/media/fourteen-point-three-notebooks/>. Zwiększono na studiach niestacjonarnych liczbę godzin przedmiotów *Technologie informacyjne* oraz *Planowanie cywilne*.

- Na prośbę Samorządu Studenckiego upubliczniono na stronie internetowej karty przedmiotów realizowanych na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*.
- Wydział odniósł się do wyników oceny programowej na kierunku *inżynieria bezpieczeństwa*, która została przeprowadzona w dniach 20-21 listopada 2012 r. Wykonano zalecenia pokontrolne mające wpływ również na kształcenie na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Na stronie internetowej udostępniono informacje o treściach programowych i efektach kształcenia. Dokonano syntetycznego opisu sylwetki absolwenta. Uwzględniono podział punktów ECTS według form kształcenia w ramach poszczególnych przedmiotów. Poczyniono także prace dla zakupu teleinformatycznego systemu wspomagania zarządzania Uczelnią z modułem dziekanatowym oraz elektronicznym indeksem studenta.

W przypadku tego ostatniego z wymienianych przedsięwzięć ZO stwierdza jednakże brak postępów (szczegóły patrz – opis spełniania kryterium 7 niniejszego Raportu).

Monitorowanie i ocena stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia realizowana jest zarówno przez nauczycieli akademickich jak i Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, która dokonuje systematycznej oceny skuteczności osiągania przez studentów studiów I i II stopnia zakładanych efektów kształcenia. W ramach ostatniej oceny sformułowano zalecenie związane ze zwiększeniem uwagi nauczycieli akademickich na zrozumienie przez studentów w procesie kształcenia treści przedmiotowych oraz logiczności uzasadnień przedstawianych problemów w czasie wypowiedzi ustnych i pisemnych.

Z oświadczenia osób odpowiedzialnych za system zapewnienia jakości kształcenia wynika, że w związku z nowelizacją ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym **Uczelnia nie prowadzi monitoringu losów absolwentów**, co jest zdaniem ZO wysoce niekorzystne dla prowadzonego procesu kształcenia. Biorąc po uwagę osoby, które ukończyły studia pierwszego stopnia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* 46% tych osób (dane z dziekanatu na podstawie dokumentacji rekrutacyjnej) kontynuuje naukę na studiach drugiego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* na WIBC

Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni w sposób systemowy zaangażowani są w projektowanie programów oraz biorą udział w określaniu zakładanych efektów kształcenia na różnych etapach kształcenia, a także monitorowaniu stopnia ich osiągnięcia. W skład Komisji ds. Jakości

Kształcenia wchodzi także przedstawiciel środowiska studenckiego, dzięki czemu ta grupa społeczności akademickiej może w sposób realny zgłaszać swoje uwagi dotyczące udoskonaleń/zmian w procesie kształcenia. Przedstawiciele Samorządu Studentów są aktywnymi członkami Rady Wydziału, która opiniuje program studiów przed jego zatwierdzeniem. Z uwagi na dynamicznie rozwijającą się dziedzinę jaką jest bezpieczeństwo wewnętrzne, powstające nowe teorie oraz wyniki badań w dyscyplinach, których wywodzi się oceniany kierunek, program kształcenia jest przeglądany i nowelizowany corocznie. Instytucje Wewnętrznego Systemu ds. Jakości Kształcenia dbają o to aby treści programowe były tak skonfigurowane, aby studenci byli na bieżąco zapoznawani ze zmianami zachodzącymi w ich dyscyplinie naukowej. Ponadto dąży się do tego, aby program kształcenia i ustalane w jego ramach efekty kształcenia uwzględniały udział studentów w pracach badawczych – dlatego studenci angażowani są w projekty zarówno polskie jak i międzynarodowe. Przykłady projektów międzynarodowych z udziałem studentów przedstawiono podczas weryfikacji kryterium 2 niniejszego raportu. Do projektów krajowym realizowanych z udziałem kadry i studentów wizytowanego kierunku należy zaliczyć: projekty pt. „Zaawansowane technologie teleinformatyczne wspomagające projektowanie systemu ratowniczego na poziomach: gmina, powiat, województwo”, „System Bezpieczeństwa Narodowego RP”, Zintegrowany system budowy planów zarządzania kryzysowego w oparciu o nowoczesne technologie informacyjne”, czy „Metodyka oceny ryzyka na potrzeby systemu zarządzania kryzysowego RP”. Uczelnia współpracuje z Centrum Badań Kosmicznych, gdzie zatrudnieni są absolwenci SGSP i zachęca studentów do angażowania się w projekty poza zajęciami.

Za przeprowadzanie ankiet ewaluacyjnych wśród studentów odpowiedzialny jest Samorząd Studencki. Przedstawiciele Samorządu informują studentów o terminach przeprowadzania ankiety. Osoby kształcące się mają możliwość wypełnienia ankiety dotyczącej oceny nauczyciela akademickiego w terminie wyznaczonym przez Samorząd, w sali komputerowej, gdzie udostępniana jest anonimowa platforma. Student wypełnia ankietę bez logowania się ani podawania swoich danych, dzięki czemu ma pewność, że jego ankieta nie zostanie zidentyfikowana. Zdaniem ZO negatywnie należy ocenić fakt, iż po wypełnieniu ankiet ewaluacyjnych, zainteresowani nie otrzymują informacji zwrotnej. Z wypowiedzi studentów podczas spotkania z ZO wynika, że uwagi studentów wyrażane podczas ankiet ewaluacyjnych nie są uwzględniane w procesie monitorowania i doskonalenia programu kształcenia.

Współpraca WIBC z otoczeniem gospodarczo-społecznym w procesie kształcenia studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* jest prowadzona na trzy zasadnicze sposoby: pośrednie

zapewnianie jakości kształcenia poprzez współpracę z instytucjami akademickimi/naukowymi, bezpośrednie wsparcie ze strony podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie ewaluacji programów kształcenia, a także organizowanie studenckich praktyk zawodowych. Władze Wydziału zainicjowały tak zwany klastrowy sposób postrzegania interesariuszy zewnętrznych. **Zawiązano nieformalny klastrowy sposób wsparcia jakości kształcenia dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne.** W 2016 r. przeprowadzono wstępne badanie o charakterze deklaratywnym, w ramach którego 30 instytucji wyraziło otwartość wspierania procesu zapewniania jakości kształcenia w zakresie m. in. opiniowania programu kształcenia, organizowania studenckich praktyk zawodowych, delegowania przedstawicieli na coroczne spotkania ze studentami, współrealizowania nieodpłatnych projektów studenckich, jak i organizowania wizyt studyjnych studentów WIBC. Były to (około 30 instytucji) m. in.: Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Obrony Narodowej, Biuro Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego m. st. Warszawy, Centrum Informacji Kryzysowej w Centrum Badań Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk, Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej – Chorągiew Stołeczna, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Mazowieckie Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego, Komenda Główna Policji, Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów (PIAP) oraz Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej. Trzeba jednakże stwierdzić, że przedstawiciele ww. instytucji z dużą dozą powściągliwości (poza wskazanymi uprzednio przykładami) traktują formalizowanie działalności na rzecz realizacji działań programowych dla podwyższania jakości kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Z przedstawionej ZO do wglądu dokumentacji formalizowania działań Uczelni i Jednostki dla rozwoju współpracy z potencjalnymi interesariuszami zewnętrznymi wynika, że w kolejnych działaniach (podjętych po etapie deklaracji) tylko jedna trzecia ww. instytucji wydelegowała swoich przedstawicieli do dalszej współpracy.

Monitorowaniu i doskonaleniu programów kształcenia służy także okresowa i bieżąca ocena kadry realizującej kształcenie na ocenianym kierunku. Wyniki analiz ewaluacji przeprowadzonej na Uczelni brane są każdorazowo pod uwagę przy obsadzie zajęć w kolejnych cyklach oraz w doskonaleniu programu.

Analiza dokonana przez zespół oceniający wykazała, że w efekcie monitorowania i okresowych przeglądów programów kształcenia Jednostka podjęła, przy ograniczonym udziale interesariuszy zewnętrznych, skuteczne działania mające na celu doskonalenie procesu kształcenia na wizytowanym kierunku.

3.2.

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do informacji wykorzystując nowoczesne kanały komunikacji z własnymi interesariuszami, tj. stronę internetową jak i tradycyjne formy przekazu, tj. gabloty informacyjne, spotkania tematyczne, czy publikatory periodyczne i ulotki. Informacja o prowadzonym kształceniu dostępna jest na stronie internetowej Uczelni. Ponadto podstawowym źródłem informacji o programie kształcenia są karty przedmiotów, które również są dostępne na stronie internetowej Wydziału. Zgodnie z informacją przekazaną w raporcie samooceny oraz potwierdzoną w trakcie wizytacji ocena zapewnienia publicznego dostępu do informacji polega na weryfikacji adekwatności informacji udostępnionych studentom w stosunku do ich potrzeb, z ukierunkowaniem na usprawnianie procesów przepływu dokumentacji i ograniczaniem czasu potrzebnego studentom na realizowanie tychże procesów. Ocena ta jest dokonywana na bieżąco. Przyjmuje formę konsultacji władz Wydziału z pracownikami dziekanatu, Samorządem studenckim oraz studentami. Studenci mają zapewniony bezpośredni dostęp do Dziekana WIBC i Prodziekana WIBC z możliwością zgłaszania ewentualnych uwag i spostrzeżeń. Zakres publicznego dostępu do informacji obejmuje oprócz udostępnienia na stronie internetowej Uczelni kart przedmiotów, także dostęp do szablonów dokumentów organizacyjnych - kluczowych z perspektywy efektywnego funkcjonowania studentów podczas studiów. Karty przedmiotów udostępniono także w formie drukowanej do wglądu studentów w Sekretariacie Dziekana WIBC. Ich elektroniczna forma została zamieszczona jako odpowiedź na prośbę przedstawiciela Samorządu Studenckiego SGSP. Rodzaje udostępnionych szablonów dokumentów organizacyjnych wynikają z bieżących potrzeb zidentyfikowanych na podstawie wniosków płynących ze współpracy na drodze studenci – pracownicy Dziekanatu WIBC. ZO ocenia, iż informacja jest przekazywana w sposób kompleksowy, aktualny i zrozumiały, zgodnie z potrzebami różnych grup odbiorców tj. studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych oraz wykładowców. Skuteczna jest także publiczna ocena dostępu do informacji w kontekście podnoszenia jego jakości. Świadczy o tym fakt, że uwagi będące przedmiotem zgłoszeń i działań zaradczych nie powtarzały się w późniejszych terminach.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Mocną stroną Uczelni i prowadzącego wizytowany kierunek *bezpieczeństwo wewnętrzne* Wydziału jest fakt, iż zostały przyjęte przejrzyste procedury w zakresie projektowania,

zatwierdzenia, monitorowania i okresowego przeglądu programów kształcenia (oraz ich doskonalenia), które również znajdują zastosowanie na ocenianym kierunku. W wizytowanej Jednostce stosowane są różnorodne formy udziału interesariuszy wewnętrznych i (mniej skuteczne) zewnętrznych w doskonaleniu i realizacji programów kształcenia w interesie rozwoju jakości kształcenia i dostosowania kształcenia do wymagań środowiska zawodowego w którym przyjdzie pracować przyszłym absolwentom. Wydział podejmuje wysiłki dla rozwoju współpracy z pracodawcami przy projektowaniu programu studiów. Bardzo czytelnie prowadzona praca naukowo-badawcza (w ramach projektów krajowych i międzynarodowych) przekłada się na rozwój programów kształcenia.

Słabszą stroną podejmowanych w interesie podwyższania jakości kształcenia wysiłków jest nadzór nad samym procesem, np. nad doskonaleniem kart przedmiotów, czy opieka nad pracami dyplomowymi oraz monitorowanie losów zawodowych absolwentów.

Mocną stroną wizytowanej Jednostki jest fakt, iż w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia skutecznie i kompleksowo monitoruje się bieżący stopień osiągania zakładanych efektów kształcenia na wizytowanym kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Monitorowanie to prowadzone jest na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia. Trzeba jednakże wskazać, że nie jest ono skuteczne w przypadku przygotowywania i obrony prac dyplomowych. Monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia odbywa się poprzez nauczycieli akademickich, Komisję ds. Jakości oraz w ramach przeprowadzanych hospitacji. Studenci oceniają stopień osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w ankietach przedmiotowych. Systematycznie podejmowane są działania umożliwiające ocenę przyjętych sposobów weryfikacji osiąganych przez studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i w ramach wszystkich rodzajów zajęć. Przedstawiciele studentów uczestniczą w procesie zapewniania jakości kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Zasiadają oni w Radzie Wydziału, Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Co roku Samorząd Studencki opiniuje programy studiów. Odpowiada on również za przeprowadzanie ankiet ewaluacyjnych wśród studentów.

Słabszą stroną podejmowanych działań jest fakt, iż w dalszym procesie wyniki ewaluacyjne nie są przedstawiane społeczności studenckiej.

Monitorowaniu podlega także prowadzona polityka kadrowa, stosowane są ankiety oceniające nauczycieli na wszystkich poziomach i formach studiów. Wyniki tych ocen są brane pod uwagę przy obsadzie zajęć w kolejnych cyklach oraz doskonaleniu programu kształcenia.

Uczelnia zapewnia interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym dostęp do informacji, przy wykorzystaniu różnych kanałów komunikacji. Zakres przekazywanych informacji należy uznać za kompleksowy, aczkolwiek ciągle jeszcze nie wprowadzono w uczelni platformy *wirtualny dziekanat*, która z pewnością wniosłaby do tej komunikacji nową jakość.

Podsumowując na ocenianym kierunku prowadzone jest systematyczne monitorowanie, ocena i doskonalenie programu studiów i można uznać, iż działania podejmowane w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia są w tym zakresie skuteczne.

Dobre praktyki

Nie zanotowano

Zalecenia

- Zaleca się zintensyfikowanie nadzoru nad systematycznym weryfikowaniem kart przedmiotowych.
- Zaleca się weryfikację jakości pracy opiekunów prac dyplomowych oraz wprowadzenie ich regularnych szkoleń.
- Zaleca się rozważenie uwspółcześnienia systemu informatycznego uczelni, rozszerzając go o system *wirtualny dziekanat*.
- Zaleca się wykorzystanie opinii absolwentów o przydatności (osiąganych w ramach studiów na ocenianym kierunku) efektów kształcenia w środowisku pracy, do doskonalenia programu kształcenia.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2. Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1

Na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* na studiach I stopnia w roku akademickim 2017/2018 do minimum kadrowego zostało zgłoszonych przez Uczelnię na studiach I stopnia 21 nauczycieli akademickich, w tym 11 samodzielnych (3 profesorów i 8 doktorów habilitowanych) oraz 10 doktorów. Na studiach II stopnia w roku akademickim 2017/2018 do minimum kadrowego zostało zaproponowanych 21 nauczycieli akademickich, w tym 11 samodzielnych (3 profesorów i 8 doktorów habilitowanych) oraz 10 doktorów. Wszyscy wskazani przez Wydział do minimum kadrowego nauczyciele akademicy mają zaplanowaną właściwą liczbę godzin zajęć dydaktycznych. Przy liczbie studentów 227 (116 na studiach I stopnia i 111 na studiach II stopnia) proporcje liczby studentów do liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, a także liczba samodzielnych pracowników nauki i doktorów zarówno na studiach I i II stopnia uznać należy za znacząco przewyższające minima określone w przepisach prawa. Minimum kadrowe jest stabilne, w ostatnich dwóch latach do minimum kadrowego włączono trzech nowych nauczycieli akademickich, pozostali pracują od kilku lub kilkunastu lat. Efekty kształcenia na ocenianym kierunku studiów przypisano do dwóch obszarów nauki: społecznych i humanistycznych oraz dziedzin nauk: społecznych, ekonomicznych i prawnych oraz nauk humanistycznych. Efekty kształcenia odnoszą się do dziewięciu dyscyplin nauki: nauki o bezpieczeństwie, nauki o obronności, socjologii, ekonomii, nauki o zarządzaniu, nauki o administracji oraz filozofii, językoznawstwa i, nauk o polityce. Osoby zgłoszone do minimum kadrowego oraz prowadzące zajęcia na ocenianym kierunku studiów posiadają dorobek naukowy w dyscyplinach odnoszących się do zakładanych efektów kształcenia. Zespół oceniający do minimum kadrowego I i II stopnia zaliczył wszystkie proponowane przez Uczelnię osoby. Obszar nauk społecznych reprezentuje 18 nauczycieli akademickich zaś obszar nauk humanistycznych – 3.

Wykaz nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego przedstawiono w tabeli nr 4. W przypadku studiów I i II stopnia nauczyciele zgłoszeni do minimum kadrowego reprezentują: nauki o bezpieczeństwie - 11, nauki o obronności - 1, filozofię - 2, socjologię - 2, językoznawstwo - 1, nauki o administracji - 2, nauki o zarządzaniu - 1, ekonomię - 1 oraz nauki o polityce – 1. Zespół oceniający stwierdza, że nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe reprezentują szerokie spektrum dorobku naukowego oraz doświadczenia w prowadzonych badaniach naukowych odnoszących się do zadeklarowanych efektów kształcenia. Nauczyciele akademicy Wydziału, w tym prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku w ostatnich kilku latach opublikowali ponad 200 pozycji, w tym kilkadziesiąt monografii, ponad 100 rozdziałów w monografiach. W dorobku naukowym są publikacje zamieszczone na listach A, B i C MNiSW. Nauczyciele stanowiący minimum kadrowe i prowadzący zajęcia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* prowadzą także badania naukowe w obszarze bezpieczeństwa, których wyniki są promowane na konferencjach naukowych zarówno krajowych jak i międzynarodowych.

Doświadczenia dydaktyczne kadry wynikają nie tylko z właściwego przygotowania teoretycznego, ale także, a może przede wszystkim z doświadczenia praktycznego zdobytego poza uczelnią. Wielu nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego jest lub była funkcjonariuszami różnych służb i zdobywała doświadczenia dydaktyczne w innych uczelniach. Warty podkreślenia jest fakt, że część nauczycieli akademickich posiada wykształcenie pedagogiczne (kursy pedagogiczne lub szkolenia pedagogiczne). Wszyscy nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* przechodzą cykliczne szkolenia. Przykładem takich szkoleń mogą być wewnętrzne szkolenia językowe, technik asertywnej komunikacji w pracy nauczyciela akademickiego, efektywnej komunikacji w zespole, lub specjalistyczne szkolenia ratownika medycznego lub kwalifikowanej pierwszej pomocy. Cyklicznie nauczyciele akademicy odbywają szkolenia z e-learningu, w tym roku kalendarzowym takie szkolenia odbyły się w dniu 15 czerwca i 9 listopada.

4.2.

Nauczyciele stanowiący minimum kadrowe i inni prowadzący zajęcia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* mają właściwie przyporządkowane zajęcia dydaktyczne, spójne z wykształceniem, prowadzonymi badaniami naukowymi i dorobkiem publikacyjnym. Poza osobami z minimum kadrowego na ocenianym kierunku zajęcia prowadzi 13 nauczycieli akademickich w tym 2 profesorów, 6 doktorów oraz 5 magistrów. Podobnie jak w przypadku

nauczycieli akademickich zatrudnienie następuje na wniosek kierownika katedry i wniosek dziekana kierowany do Rektora –Komendanta. Zajęcia do prowadzenia przydziela Dziekan w porozumieniu z kierownikami katedr biorąc pod uwagę: stopień lub tytuł naukowy, dziedzinę i dyscyplinę nauki w której nauczyciel posiada dorobek naukowy, obszary tematyczne publikacji naukowych oraz prowadzone badania naukowe, ale także doświadczenie zdobyte poza uczelnią.

Istotnym czynnikiem są także coroczne oceny studentów i hospitacje zajęć dydaktycznych.

Reasumując można stwierdzić, że Wydział zapewnia prawidłową obsadę zajęć dydaktycznych, uwzględniając zgodność dorobku naukowego i kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich z dyscyplinami naukowymi, z którymi te zajęcia są powiązane, co w pełni umożliwia osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

4.3.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów zatrudniani są w drodze konkursu. Kierownik katedry po stwierdzeniu konieczności zatrudnienia nowego pracownika występuje do dziekana wydziału, który po otrzymaniu pozytywnej opinii Rady Wydziału wnioskuje do Rektora-Komendanta o wyrażenie zgody na rozpisanie konkursu i zatrudnienie nauczyciela wygrywającego konkurs. Większość nauczycieli zatrudnionych jest w Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego w podstawowym miejscu pracy. Nieliczne odstępstwa od tej zasady dotyczą wybitnych ekspertów, profesorów, dla których Wydział stanowi dodatkowe miejsce pracy. Przedłużanie zatrudnienia następuje na wniosek przełożonego skierowanego do akceptacji Dziekana z ostateczną decyzją podejmowaną przez Rektora-Komendanta. Polityka zatrudnienia opiera się na zasadzie zapewnienia ciągłości procesu dydaktycznego, naukowego i zawodowego. Instrumentami prowadzenia polityki kadrowej są oceny okresowe pracowników, opinie służbowe, zasady przydzielania obowiązków służbowych, premiowanie materialne i niematerialne pracowników, przydzielanie urlopów naukowych oraz awansowanie obecnych i zatrudnianie nowych pracowników. Istotnym udziałem w ocenie nauczycieli są przeprowadzane co roku ankiety wśród studentów i słuchaczy, których wyniki są uwzględniane przy obsadzie zajęć oraz doskonaleniu i premiowaniu kadry naukowo-dydaktycznej.

Oceny okresowe pracowników są przeprowadzane zgodnie ze Statutem SGSP z częstotliwością co dwa lata (dla profesora co cztery lata) i obejmują ocenę działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Nauczyciele zdobywający kolejne stopnie naukowe są awansowani. Właściwy

w sprawach osobowych przełożony wnioskuje o zmianę stanowiska i zmianę uposażenia. Wniosek opiniuje Rada Wydziału, a w przypadku pozytywnej opinii Rady ostateczną decyzję podejmuje Rektor-Komendant. W roku 2017 z tej procedury w Wydziale korzystano jeden raz awansowano nauczyciela akademickiego, który obronił doktorat w grudniu 2016 roku. Z racji posiadania w obsadzie naukowo-dydaktycznej oraz dydaktycznej funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej (PSP) przeprowadzane są również opinie służbowe zgodnie z ustawą o PSP, dla strażaków będących w służbie do 15 lat z częstotliwością co trzy lata, powyżej 15 lat raz na pięć lat. Wydziałowa Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia wykorzystuje mechanizmy formalne (wyniki hospitacji, ankiet studenckich) do kształtowania działań pro jakościowych związanych z ocenianymi nauczycielami akademickimi uwzględniając w sprawozdaniach, jeśli zachodzi konieczność, zalecenia dla Dziekana i szefów katedr w sprawach polityki kadrowej. System wspierania i motywowania nauczycieli akademickich obejmuje m.in. premiowanie finansowe na podstawie aktów prawa wewnętrznego oraz ustawowych regulacji płacowych. Duży nacisk kładziony jest na finansowe motywowanie nauczycieli akademickich. W 2017 roku Rektor –Komendant SGSP wyróżnił nagrodami finansowymi 16 funkcjonariuszy i 21 pracowników cywilnych zatrudnionych w Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego. W latach 2013-2017 nauczyciele Wydziału otrzymali nagrody Rektora-Komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarniczej, Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej (8 nagród finansowych oraz 7 dyplomów Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, 80 nagród finansowych Rektora-Komendanta, 17 dyplomów Rektora-Komendanta). Rozwój kadry naukowo-dydaktycznej jest wspierany także przez dystrybucję środków na prowadzenie badań naukowych. Młodzi pracownicy nauki (do 35 roku życia) korzystają z wydzielonej puli środków, przeznaczanych na uczestnictwo w projektach badawczych oraz w konferencjach naukowych.

W latach 2013-2017 na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* przeprowadzono następujące postępowania awansowe: 2 habilitacje, 5 doktoratów. Podczas spotkania zespołu oceniającego z nauczycielami akademickimi (uczestniczyło 17 nauczycieli) prowadzącymi zajęcia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, potwierdzono wsparcie Uczelni i Wydziału w rozwoju kariery naukowej w aspekcie finansowym, ale także otrzymywania dodatkowych urlopów, dofinansowaniu staży i konferencji naukowych oraz publikacji.

Pomoc w rozwoju kariery naukowej ze strony Uczelni jest określona w Zarządzeniu Rektora-Komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 16 sierpnia 2017 roku w sprawie *finansowania rozwoju naukowego i rozwoju zawodowego w Szkole Głównej Służby Pożarniczej*.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* zapewnia minimum kadrowe na studiach I i II stopnia. Jest to minimum stabilne i rozwojowe. Proporcja nauczycieli akademickich w stosunku do liczby studentów oraz liczba nauczycieli akademickich ze stopniem doktora i samodzielnych pracowników nauki jest zgodna z przepisami prawa i przewyższa opisane w tych przepisach minima co można uznać za mocną stronę ocenianego kierunku studiów.

Również do mocnych stron Wydziału zaliczyć można cykliczne, wewnętrzne szkolenia prowadzone dla nauczycieli akademickich w celu podnoszenia kompetencji dydaktycznych.

Obsada zajęć dydaktycznych jest prawidłowa, a kryteria obsady zajęć, ich hospitacji i oceniania nauczycieli akademickich klarowne. Wydział i Uczelnia wspiera kadrę dydaktyczną w rozwoju naukowym stosując szerokie spektrum pomocy. Zasady pomocy są opisane przepisami prawa, sformułowane w jasny sposób. Pewną słabością jest dodatkowe obciążanie nauczycieli akademickich – funkcjonariuszy zadaniami wynikającymi z pragmatyki służbowej.

Dobre praktyki

Nie wykazano.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Współpraca WIBC z otoczeniem gospodarczo-społecznym w procesie kształcenia studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* przebiega na trzy zasadnicze sposoby:

- pośrednie zapewnianie jakości kształcenia poprzez współpracę z instytucjami akademickimi/naukowymi,
- bezpośrednie wsparcie ze strony podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie ewaluacji programów kształcenia,
- organizowanie studenckich praktyk zawodowych.

Pierwszy sposób wynika z partycypacji w projektach naukowych, krajowych i międzynarodowych, wpisujących się w problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego, zarządzania kryzysowego, ratownictwa oraz ochrony ludności. W nawiązaniu do wszystkich przedsięwzięć projektowych (kierunek *bezpieczeństwo wewnętrzne* profituje z działalności związanej z prowadzonym wcześniej w Uczelni kierunkiem *inżynieria bezpieczeństwa*), skutkowały one nawiązaniem współpracy z takimi instytucjami, jak m. in. Universitat Politecnica de Valencia, Robert Koch Institut, Fraunhofer Institute for Industrial Engineering IAO, Istituto Affari Internazionali, Karlstad University, National Institute for Health and Welfare in Finland, Università Degli Studi Di Napoli Federico II, Universidad de Navarra, Norwegian Defence Research Establishment, Interuniversity Chair in Law and Human Genome, Università Cattolica Del Sacro Coure, Université Catholique De Louvain, Die Johanniter, GJ0vik University College, Research institute of the Red Cross, Department of Earth and Environment of the National Research Council, AKKON Hochschule fur Humanwissenschaften, European CBRNE Center, European Virtual Institute for Integrated Risk Management, Uniwersytet Warszawski, Akademia Obrony Narodowej (obecnie Akademia Sztuki Wojennej), Wojskowa Akademia Techniczna, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie, Centrum Badań Kosmicznych PAN, Wyższa Szkoła Nauk Społecznych PEDAGOGIUM, Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpozarowej im. Józefa Tuliszkowskiego - Państwowy Instytut Badawczy. Przykładów na podjętą współpracę jest wiele. Realizacja

szeregu międzynarodowych projektów naukowych przy współudziale kadry prowadzącej oceniany kierunek obejmowała przykładowo takie jak:

- DESTRIERO (nr 312721; *A Decision Support Tool for Reconstruction and recovery and for the Interoperability of International Relief units in case of complex crises situations, including CBRN contamination risks*);
- SECTOR (nr 607821; *SECTOR - Secure European Common Information Space for the Interoperability of First Responders and Police Authorities*).

Realizacja krajowych projektów naukowych w których partycypował WIBC w latach 2014-2017 obejmowała przykładowo takie przedsięwzięcia jak:

- Projekt pk. SINDBAD (nr DOB-BIO7/03/01/2015 pt. „Budowa systemu informatycznego wspierającego komunikację w Policji i innych służbach podległych MSW w aspekcie bezpieczeństwa wewnętrznego”). Liderem projektu była Wyższa Szkoła Policji. Udział w ww. projekcie zaowocował m.in. wpływem na zawartość treści kształcenia w ramach takich przedmiotów dydaktycznych, jak *Ratownictwo w ochronie ludności, Ewakuacja ludzi i mienia, Ratownictwo w ochronie ludności i ochronie infrastruktury krytycznej* oraz *Pozarządowe organizacje i instytucje bezpieczeństwa*.
- Projekt pt. „Zaawansowane technologie teleinformatyczne wspomagające projektowanie systemu ratowniczego na poziomach: gmina, powiat, województwo”. Liderem projektu była SGSP.
- Projekt pt. „System Bezpieczeństwa Narodowego RP”. 18.12.2012 - 17.12.2014. Lider Projektu - AON.
- Projekt pt. „Zintegrowany system budowy planów zarządzania kryzysowego w oparciu o nowoczesne technologie informatyczne”. Lider Projektu - CNBOP.
- Projekt pt. „System kompleksowego zabezpieczenia logistycznego wielopodmiotowych akcji ratowniczych”. Lider Projektu - SGSP.
- Projekt pt. „Opracowanie innowacyjnego systemu zarządzania bezpieczeństwem obiektów zabytkowych w zurbanizowanych centrach miast”. Lider Projektu - SGSP.
- Projekt pt. „Budowa systemu informatycznego wspierającego komunikację w Policji i innych służbach podległych MSW w aspekcie bezpieczeństwa”. Lider Projektu - WSPOL.

- Projekt pt. „Metodyka oceny ryzyka na potrzeby systemu zarządzania kryzysowego RP”. Lider Projektu - SGSP.

Zgodnie z założeniami ogólnoakademickiego profilu kształcenia na wizytowanym kierunku oraz strategicznymi wytycznymi Rektora-Komendanta SGSP, w składzie zespołów realizujących projekty naukowe przewiduje się miejsce dla studentów, w tym studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Przykłady ww. praktyk wskazano w opisie kryteriów 2 i 3 niniejszego Raportu. Stwarza się tym samym możliwości do praktycznego sprawdzenia nabytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Jako przykład efektywnego udziału studentów w projektach badawczych można wskazać udział studenta-członka zespołu badawczego w projekcie SINDBAD, który przygotował materiał merytoryczny - rozdział monografii w tematyce *komunikacji kryzysowej w podmiotach resortu spraw wewnętrznych*.

Wizytowana Jednostka zainicjowała tzw. *klastrowy tj. grupowy sposób postrzegania interesariuszy zewnętrznych. Ze względu na brak pozytywnego nastawienia interesariuszy do formalizacji działalności zawiązano nieformalny *klastrowy* sposób wsparcia jakości kształcenia dla kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne**. W 2016 r. przeprowadzono wstępne badanie o charakterze deklaratywnym, w ramach którego 30 instytucji wyraziło otwartość wspierania procesu zapewniania jakości kształcenia w zakresie m. in. opiniowania programu kształcenia, organizowania studenckich praktyk zawodowych, delegowania przedstawicieli na coroczne spotkania ze studentami, współrealizowania nieodpłatnych projektów studenckich, czy organizowania wizytacji studentów WIBC. Były to m. in. Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Obrony Narodowej, Biuro Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego m. st. Warszawy, ZHP - Chorągiew Stołeczna. IMGW, Mazowieckie Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego, Komenda Główna Policji, PIAP, PC oraz Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej. Intensywna działalność ukierunkowana na pozyskanie kolejnych partnerów zewnętrznych jest prowadzona na bieżąco, czego pokłosiem jest podpisanie kolejnych listów intencyjnych, czy doprecyzowywanie istniejących – przykładowo m.in.: z Centrum Badań Kosmicznych PAN (30. 01. 2017 r.), z Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej (15. 02. 2017 r.), z Wojskowym Instytutem Higieny i Epidemiologii im. gen. Karola Kaczkowskiego (08. 02. 2017 r.), czy z Państwową Agencją Atomistyki (23. 02. 2017). *Klastrowy* sposób wsparcia jakości kształcenia na WIBC oznacza sieciową formę współpracy pomiędzy WIBC oraz instytucjami pełniącymi rolę potencjalnych miejsc pracy oraz/lub

innych interesariuszy zaangażowanych w doskonalenie procesów dydaktycznych realizowanych na Wydziale. W ramach tej unikatowej formy organizowania współpracy wyróżnia się następujące (odpowiadające kierunkom studiów) *klastry* współpracy:

- *klaster* „Inżynieria bezpieczeństwa cywilnego”,
- *klaster* „Inżynieria bezpieczeństwa pracy”,
- *klaster* „Inżynieria ciągłości działania”,
- *klaster* „Bezpieczeństwo wewnętrzne”.

Usieciowienie wsparcia jakości kształcenia na WIBC oznacza iż wszelkie formy współpracy pomiędzy WIBC oraz instytucjami, a więc obejmujące partycypowanie instytucji w klastrze jest dobrowolne i nie rodzi żadnych zobowiązań finansowych, czy odpowiedzialności cywilnej. W każdej chwili może zostać wypowiedziane bez okresu wypowiedzenia i konsekwencji na jakiegokolwiek płaszczyźnie. Jednocześnie nie narzuca się ani nie ogranicza form współpracy w ramach *klastra*. Są one ustalane indywidualnie pomiędzy WIBC, a każdą z instytucji. Na podstawie kwerendy podpisanych listów intencyjnych dotyczących ww. formy współpracy, ZO stwierdza, że rzeczona współpraca opiera się na takich jej formach jak:

- okresowe (2 razy w roku) opiniowanie programów i planów studiów (choć nie wszyscy interesariusze widzą się w tej roli – np. Państwowa Agencja Atomistyki, która pismem z lutego 2017 roku wypowiedziała tę formę współpracy);
- okresowe (2 razy w roku) opiniowanie efektów kształcenia;
- okresowe (2 razy w roku) opiniowanie treści kształcenia;
- organizowanie praktyk dla studentów WIBC;
- delegowanie pracowników na coroczne spotkania ze studentami WIBC;
- współorganizowanie nieodpłatnych projektów studenckich;
- realizacja wspólnych przedsięwzięć badawczych związanych z dydaktyką;
- partycypowanie w nieodpłatnych badaniach naukowych powiązanych z dydaktyką, prowadzonych przez pracowników i studentów WIBC;
- organizowanie wizytacji studentów w siedzibie organizacji.

Poza ww. podstawowymi formami współpracy dopuszcza się jeszcze ich dodatkowe odpowiedniki/uzupełnienia, które mogą być zgłaszane i ustalane na każdym etapie współpracy. Zdaniem ZO, przykładem na to mogą być konsultacje z kadrą zarządczą Biura ds.

Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu miasta stołecznego Warszawy przy okazji omawiania współpracy z Wydziałem w listopadzie 2016 roku, a także konsultacje z przedstawicielami firmy ITTI Sp. z o. o. w kontekście prac nad wspólnym projektem badawczo-rozwojowym w sierpniu 2017 r. Wyrazem przyjęcia poszczególnych form współpracy jest złożenie do WIBC listu intencyjnego ze wskazaniem *klastra/klastrów* oraz akceptowalnych przez instytucję form współpracy. W ramach *klastrów* jest możliwe organizowanie współpracy związane z nawiązywaniem relacji cywilno-prawnych i innych. Każdorazowo podlegają one obustronnemu zatwierdzeniu. Można je składać na każdym etapie współpracy. Partycypowanie w *klastrze* może wiązać się z zamieszczeniem właściwej informacji na stronie SGSP wraz z logo, krótką informacją oraz linkiem do strony www instytucji. Instytucja wpisująca się w klaster jest zobowiązana wyznaczyć spośród swoich przedstawicieli osobę kontaktową na potrzeby funkcjonowania *klastra*. Do wglądu ZO przedstawiono jeden protokół ze spotkania (31 01. 2017) dotyczącego *klastrów* wsparcia WIBC. Na 31 instytucji, które wyraziły intencję współpracy klastrowej w ww. spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele dziesięciu. Świadczy to o tym, że przed Wydziałem jeszcze długa droga doskonalenia wypracowanej formuły współpracy.

Jako jedną z wymienianych powyżej form współpracy Wydział prowadzi współdziałanie z szerokim i zróżnicowanym spektrum interesariuszy zewnętrznych, którzy wspierają procesy kształcenia realizowane na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, przyjmując studentów WIBC na obowiązkowe praktyki zawodowe. Zalicza się do nich m. in. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. Rządowe Centrum Bezpieczeństwa. Centrum Badań Kosmicznych PAN, komórki organizacyjne ds. bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego urzędów wojewódzkich, starostw powiatowych i urzędów gmin, jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej, Policji i Straży Granicznej, szpital, sąd powszechny, a także przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe. Udział w praktykach zawodowych pozwala na odniesienie uzyskiwanych w ramach studiów przez studentów wizytowanego kierunku zasobów wiedzy teoretycznej, umiejętności i kompetencji z praktycznymi problemami dotyczącymi zagadnień z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego i jego składowych. Z oświadczeń Władz WIBC pozytywne rezultaty tego procesu można każdorazowo zaobserwować podczas zajęć dydaktycznych realizowanych po ukończonych praktykach zawodowych. Potwierdzili to również (na spotkaniu ze wszystkimi studentami, jak również z tymi, którzy są zrzeszeni w kołach naukowych działających na WIBC) studenci kierunku.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Mocną stroną Uczelni i prowadzącej wizytowany kierunek Jednostki jest fakt, iż w ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym wizytowana Jednostka nawiązała pomimo niechęci interesariuszy zewnętrznych do formalizowania form współpracy (według wypracowanej przez siebie unikalnej formuły *klastra*) zaawansowane kontakty z szeroką bazą instytucji (wypełniających spektrum wsparcia dla planowanych efektów kształcenia w ramach kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*), a w tym m.in.: z urzędem administracji rządowej obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych i administracji, z państwową jednostką budżetową podległą Prezesowi Rady Ministrów, zapewniającą obsługę Rady Ministrów, Prezesa Rady Ministrów. Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego i ministra właściwego do spraw wewnętrznych w sprawach zarządzania kryzysowego oraz pełniącą funkcję krajowego centrum zarządzania kryzysowego, czy z interdyscyplinarnym instytutem badawczym Polskiej Akademii Nauk prowadzącym prace naukowe i techniczne oparte na eksperymentach kosmicznych w zakresie fizyki przestrzeni kosmicznej oraz fizycznych i geodynamicznych badaniach planet i Ziemi. Wyżej wymieniona współpraca obejmuje również: komórki organizacyjne urzędów wojewódzkich, starostw powiatowych i urzędów gmin odpowiedzialne za wspieranie właściwych sobie organów administracji publicznej w realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego dotyczących m. in. gromadzenia i przetwarzania danych, monitorowania, analizowania, oceny i prognozowania zagrożeń, dostarczania niezbędnych informacji o aktualnym stanie bezpieczeństwa. WIBC współpracuje ponadto z uwagi na prowadzony kierunek *bezpieczeństwo wewnętrzne* z zawodową, umundurowaną i wyposażoną w specjalistyczny sprzęt formacją, przeznaczoną do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi miejscowymi zagrożeniami, będącą organizatorem krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. Inne instytucje to: umundurowana i uzbrojona formacja służąca społeczeństwu i przeznaczona do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego, jak i jednolita, umundurowana i uzbrojona formacja przeznaczona do ochrony granicy państwowej, kontroli ruchu granicznego oraz zapobiegania i przeciwdziałania nielegalnej migracji oraz placówki służby zdrowia świadczące usługi publiczne w systemie opieki zdrowotnej z zakresu ochrony zdrowia i życia ludzkiego. Są to także placówki wymiaru sprawiedliwości rozstrzygające wszelkie sprawy z zakresu prawa karnego, prawa cywilnego, prawa rodzinnego i opiekuńczego, a także prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, jak i przedsiębiorstwa for-

profit świadczące usługi ubezpieczeniowe w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa (m. in. mienia, pożarowego i komunikacyjnego).

Pozostali interesariusze zewnętrzni to: jednostki naukowe prowadzące działalność naukową i/lub dydaktyczną w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa, zwłaszcza ochrony ludności i zarządzania kryzysowego; jak i przedsiębiorstwa for-profit świadczące usługi z zakresu projektowania systemów teleinformatycznych na potrzeby bezpieczeństwa wewnętrznego, w tym zarządzania kryzysowego i ochrony ludności.

Słabszą stroną podejścia klastrowego do współpracy z interesariuszami zewnętrznymi jest fakt, iż wypracowana formuła współpracy jest wprawdzie obiecująca, ale wymaga dalszego doskonalenia, pogłębiania i rozwoju wypracowanych form współpracy.

Dobre praktyki

- Postrzeganie współpracy z otoczeniem społeczno gospodarczym w szerszym kontekście współpracy międzynarodowej (i na tym „tle” krajowej) ukierunkowanej na będące bazą dla doskonalenia jakości kształcenia wspólne przedsięwzięcia badawcze, dydaktyczne, organizacyjne i popularyzatorskie.
- Wypracowanie przez Uczelnię/Wydział unikatowej formuły współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego (interesariuszami zewnętrznymi), którą jest tzw. *klastera* wsparcia jakości kształcenia, oznaczający na WIBC sieciową formę współpracy pomiędzy Wydziałem i instytucjami pełniącymi rolę potencjalnych miejsc pracy oraz/lub innych interesariuszy zaangażowanych w doskonalenie procesów dydaktycznych realizowanych na Wydziale.
- Uruchomienie współpracy z bardzo szerokim spektrum ośrodków/instytucji międzynarodowych i krajowych w dużej mierze na bazie wspólnych przedsięwzięć badawczych.

Zalecenia

- Zaleca się intensyfikację współpracy z interesariuszami zewnętrznymi celem realizacji wszystkich założeń wskazanych w listach intencyjnych.

Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na wizytowanym kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* ma, według deklaracji Uczelni, bazować na następujących filarach: międzynarodowe umowy instytucjonalne uczelni, jak również współpraca z zagranicznymi ośrodkami dydaktycznymi w zakresie programu Erasmus+ (m.in. dla zwiększenia mobilności międzynarodowej studentów i pracowników naukowych). Program Erasmus + realizowany jest w SGSP w oparciu o Zespół Zadaniowy (powołany Zarządzeniem Rektora SGSP z dnia 27 października 2017 roku, wcześniej z 24 kwietnia 2015 roku)) do spraw koordynacji działań określonych w Karcie Erasmusa dla Szkolnictwa Wyższego w składzie:

- Uczelniany Koordynator Programu Erasmus+,
- Koordynatorzy Wydziałowi (w tym na WIBC),
- Zastępcy Koordynatorów Wydziałowych.
- Przedstawiciel Samorządu Studenckiego

Szkoła Główna Służby Pożarniczej w Warszawie uczestniczyła w programie Erasmus (od 2010 roku), a od 2014 roku uczestniczy w kolejnej edycji programu – Erasmus+.

W ramach tego programu realizowana jest mobilność studentów w następujących formułach:

- wymiana studentów z zagranicznymi uczelniami partnerskimi w celu odbycia części studiów (ang. SMS - Student Mobility Studies),
- wyjazdy studentów na praktyki za granicą (ang. SMP - Student Mobility Placements);
- mobilności pracowników w ramach:
 - wyjazdów pracowników w celach szkoleniowych (ang. STT-Staff Mobility for Training);
 - wyjazdów pracowników naukowo-dydaktycznych do zagranicznych uczelni partnerskich w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych (ang. STA - Staff Mobility for Teaching).

Bazą do umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zawarte przez Uczelnię umowy międzyinstytucjonalne z uczelniami zagranicznymi z wielu krajów takich jak:

- Bułgaria: Academy of Ministry of Interior (Sofia);

- Chorwacja: College of Occupational Safety and Health (Zagrzeb), University of Applied Sciences Velika Gorica (Velika Gorica), Veleuceliste Velika Gorica;
- Czechy: Univerzita Obrany (Brno), Technicka Univerzita Ostrava (Ostrawa);
- Estonia: Sisekaitseakadeemia (Talin);
- Finlandia: Aalto University (Espoo);
- Hiszpania: TECNUN. Universidad de Navarra (San Sebastian);
- Litwa: Mykolo Romerio Universitetas (Wilno), Vilniaus Gedimino Technikos Universitetas (Wilno);
- Niemcy: Fachhochschule Köln (Kolonja)
- Portugalia: Instituto Superior de Educacao e Ciencias (Lizbona), Universidade Lusófona de Humanidades e Tecnologias (Lizbona), Instituto Politecnico de Castelo Branco (Castelo Branco);
- Rumunia: Academia de Politie "Alexandru Ioan Cuza" (Bukareszt), Babes-Bolyai University (Kluż-Napoka).

Traktują one o współpracy z 15 uczelniami w ramach (ang. Subject Area Name) takich kierunków (powiązanych bezpośrednio lub pośrednio z wizytowanym kierunkiem studiów *bezpieczeństwo wewnętrzne*) jak przykładowo: (ang.) Civil Security, Security studies, Safety engineering, Protection of persons and property, Crisis management, czy Technology/Fire safety.

W latach 2014-2017 mobilność studentów i kadry nauczycielskiej i administracyjnej przedstawiała się następująco. W 2014 roku aktywność SMS objęła 4 osoby, a STA – 2 osoby. W 2015 roku aktywność SMS objęła 9 osób. SMP – 3 osoby, STA 2 osoby, a STT 2 osoby. W roku 2016 było to odpowiednio: 19, 2, 9 i 4 osoby. A w roku 2017 było to odpowiednio: 4, 5, 9 i 7 osób. W sumie przez ostatnie cztery lata (do dnia wizytacji) dwadzieścioro sześcioro studentów Uczelni studiowało w ramach wymiany za granicą. Równocześnie dziesięcioro studentów odbywało za granicą praktyki. Niestety ww. mobilności dotyczyły tylko dwojga (1 wyjazd i jedna praktyka) studentów wizytowanego kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Należy w tym miejscu nadmienić, że w roku 2016, dwie studentki wizytowanego kierunku wygrały nabór na staż w Stanach Zjednoczonych, co dało im możliwość miesięcznych praktyk w USA w stanowych wydziałach zarządzania kryzysowego. Był to pierwszy tego typu staż dla studentów cywilnych SGSP.

W tym czasie (lata 2015-2017) 13 osób z personelu administracyjnego skorzystało ze szkoleń za granicą, a 20 pracowników naukowo-dydaktycznych udało się do zagranicznych uczelni

partnerskich w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz wymiany doświadczeń i poglądów. 6 wyżej wymienionych mobilności dotyczyło bezpośrednio pracowników WIBC zaangażowanych (prowadzących zajęcia) na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. W ramach mobilności wykładowcy wyjeżdżający za granicę są zobowiązani do przeprowadzenia cyklu wykładów na uczelni przyjmującej, co jest potwierdzane poprzez pismo potwierdzające, tzw. (ang.) Letter of confirmation. ZO potwierdza ww. praktykę.

Przyjazdy studentów zagranicznych w ramach programów Erasmus/Erasmus+ objęły następujące ilości osób: w roku akademickim 2013/2014 – 3 osoby, w roku akademickim 2014/2015 – 6 osób, w roku akademickim 2015/2016 – 6 osób, a w roku akademickim 2017/2018 – 3 osób. Mobilność zagraniczna dotyczyła również przyjazdów na dwumiesięczne praktyki, które objęły w latach 2015-2017 14 osób. Niestety Uczelnia nie wykazała, które z ww. osób przyjeżdżających, studiowały (SMS) lub odbywały praktyki (SMP) w ramach wymiany na wizytowanym kierunku.

Przyjazdy kadry naukowo-dydaktycznej z zagranicy w ramach STA, objęły w sumie w latach 2014-2017 17 osób z 8 państw. To jest: w roku 2014 – 6 osób, w roku 2015 – 3 osoby, w roku 2016 – 2 osoby, w roku 2017 – 6 osób. Do Uczelni przyjeżdżali również (w ramach STT) pracownicy zagranicznych uczelni. W sumie w latach 2015-2016 – 7 osób z 5 krajów. Uczelnia nie wykazała, które z ww. osób (z Kadry i Pracowników) przyjeżdżających, były zaangażowane w ramach wymiany na wizytowanym kierunku, np. do prowadzenia zajęć w tym „otwartych”.

Informacje o programie Erasmus+ realizowanym w Szkole Głównej Służby Pożarniczej znajdują się na stronie internetowej SGSP pod adresem: <https://www.sgsp.eciu.pl/erasmus>. Kod Instytucji (SGSP) w Narodowej Agencji programu to: PL WARSZAW73.

Działania promocyjne realizowane przez zespół Erasmusa skupiają się na:

- promocji Erasmusa wśród studentów SGSP w ramach informacji udzielanych na zajęciach dydaktycznych;
- spotkaniach otwartych dla studentów i pracowników SGSP;
- promowaniu (w czasie dni otwartych SGSP na specjalnym stanowisku) przez zespół Erasmusa swoich osiągnięć i zrealizowanych mobilności;
- aktywnym uczestnictwie przedstawicieli SGSP w konferencjach, seminariach i spotkaniach roboczych dotyczących mobilności międzynarodowych. Zdaniem ZO, na

szczególną uwagę zasługuje regularne uczestnictwo przedstawicieli Zespołu w International Staff Week w kraju i za granicą (np. w ramach International Staff Week organizowanego przez AWF w Warszawie),

- regularnym zamieszczaniu informacji o planowanych działaniach zespołu (rekrutacje na wyjazdy, notatki z wyjazdów), które pojawiają się na stronie internetowej SGSP;
- upowszechnianiu wśród studentów informacji o działaniach podejmowanych w ramach programu Erasmus+ za pomocą telebimów na korytarzach Uczelni;
- wydzieleniu w akademiku SGSP tablicy programu Erasmus+, na której są umieszczane informacje o różnych aktywnościach podejmowanych w ramach ww. programu;
- dystrybucja między studentami SGSP materiałów promocyjnych przesyłanych przez Narodową Agencję programu Erasmus+;
- uruchomienie w 2013 roku w SGSP Klubu Erasmusa, jako organizacji studenckiej zrzeszającej osoby, które uczestniczyły w wymianie międzynarodowej w ramach projektu. Główną misją Klubu jest wspieranie studentów, którzy planują wyjazdy zagraniczne przez studentów, którzy mają doświadczenie w międzynarodowych wymianach (misja realizowana w ramach studentów SGSP.), jak również pomoc (w aklimatyzacji w warunkach polskich) dla studentów, którzy przyjeżdżają z zagranicy.

Bardzo ważnym punktem promocji programu Erasmus+ wśród partnerów zagranicznych jest (zdaniem ZO) pozyskiwanie środków na współpracę z krajami partnerskimi (nie wchodzącymi w skład UE), które umożliwiają odwiedzenie SGSP osobom z uczelni partnerskich spoza UE (np. z Instytutu Bezpieczeństwa Pożarowego im. Bohaterów Czarnobyla w Czerkasach, czy Uniwersytetu w Nisu);

Rekrutacja na wyjazdy zagraniczne odbywa się w oparciu o Uchwałę nr 17/04/2011 Senatu Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 28 kwietnia 2011 roku w sprawie określania „Zasad i trybu kierowania za granicę studentów Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w celach naukowych, dydaktycznych i szkoleniowych”. Przydatne informacje dotyczące warunków uczestnictwa w programie Erasmus+ znajdują się również na stronie internetowej:

<https://www.sgsp.edu.pl/student/warunki-wyjazdu>.

Pracownicy SGSP rekrutowani są w oparciu o ranking zgłoszeń na wyjazdy. Z racji wystarczającej ilości środków na mobilności wykładowców do chwili aktualnej realizowane były wszystkie zgłoszone mobilności pracowników. Tworzona lista rankingowa uwzględnia:

- dotychczasowy udział pracowników w mobilnościach,

- zaangażowanie w obsługę gości zagranicznych,
- potwierdzona znajomość języka obcego.

Mobilności realizowane przez pracowników zaangażowanych w proces kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* ukierunkowane są nie tylko na realizację programu Erasmus+. Dodatkowo wymienić można takie rodzaje mobilności jak:

- realizacja kursów międzynarodowych (np. High Level Coordination Course, ZO stwierdził w latach 2013-2017 udział w 20 tego typu przedsięwzięciach);
- udział w konferencjach (np. Asia Emergency Conference, ZO stwierdził w latach 2013-2017 udział w 11 tego typu przedsięwzięciach);
- realizacja projektów naukowych (np. projekt Driver, Eden, Snowball, ZO stwierdził w latach 2013-2017 udział w 22 tego typu przedsięwzięciach);
- spotkania przedprojektowe (ZO stwierdził w latach 2013-2017 udział w 8 tego typu przedsięwzięciach);
- spotkania eksperckie (ZO stwierdził w latach 2013-2017 udział w 7 tego typu przedsięwzięciach);
- wyjazdy szkoleniowe (ZO stwierdził w latach 2013-2017 udział w 3 tego typu przedsięwzięciach);
- obsługa delegacji zagranicznych (ZO stwierdził w latach 2013-2017 udział w 26 tego typu przedsięwzięciach);

Należy w tym miejscu nadmienić, że SGSP jest członkiem Konsorcjum uczelni mundurowych KONSMUND. Inicjatywa założenia ww. Konsorcjum została podjęta w marcu 2014 r. Działa ono w ramach programu Erasmus plus i zamierza realizować cele strategii Europa 2020 w efektywnym wykorzystywaniu potencjału i kapitału akademickiego dzięki międzynarodowej mobilności w europejskim środowisku bezpieczeństwa. Zasadniczym celem działalności Konsorcjum jest wzmacnianie mobilności studentów i pracowników dydaktycznych oraz zwiększanie umiejętności absolwentów studiów związanych z obszarem bezpieczeństwa. 2 lutego 2015 roku SGSP była gospodarzem drugiego spotkania członków zespołu KONSMUD.

Projekty międzynarodowe w których partycypował WIBC w latach 2014-2017 to między innymi:

- Projekt pk. „PRACTICE pt. (ang.) Preparedness and resilience against CBRN terrorism using integrated concepts and equipment). Liderem projektu był Uniwersytet

UMEA w Szwecji.

- Projekt pt. (ang.) Elicit to learn crucial post-crisis lessons. Lider Projektu - Uniwersytet De Navarra w Hiszpanii.
- Projekt pt. (ang.) A decision support tool for reconstruction and recovery and for the interoperability of international relief units in case of complex crises situations, including CBRN contamination risks". Lider Projektu - E-GEOS SPA - Włochy.
- Projekt pt. (ang.) End user driven demo for CBRNe. Lider Projektu - BAES.
- Projekt pt. (ang.) GECCO: space-derived geoinformation for crisis management and coordination". Lider Projektu - SGSP.
- Projekt pt. (ang.) Lower the impact of aggravating factors in crisis situations thanks to adaptative foresight and decision-support tools. Lider Projektu - GEDICOM.
- Projekt pt. (ang.) Secure european common information space for the interoperability of first responders and police authorities". Lider Projektu - e-GEOS SPA Włochy.
- Projekt pt. (ang.) Risk Management Capability Based on Gaps Identification in the BSR (From Gaps to Caps)". Lider Projektu - Fire and Rescue Department under the Ministry of the Interior of the Republic of Lithuania.
- Projekt pt. (ang.) „Driving Innovation in crisis management for European Resilience. Lider Projektu - ATOS. Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.

ZO podkreśla, iż realizacja ww. projektów w zdecydowanej większości odbywała się w języku angielskim. Stanowi to doskonałą bazę do podejmowanych prób uruchomienia kształcenia w tym języku. M.in. w ramach proponowanej na opiniowanym kierunku specjalności *European safety*.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Mocną stroną Uczelni jest (w zakresie umiędzynarodowienia studiów na wizytowanym kierunku studiów) „baza” w postaci prowadzonej w ramach innych kierunków studiów oferowanych przez SGSP i rozwiniętych przez to szerokich kontaktów międzynarodowych, dużej praktyki w ramach rekrutacji studentów, pracowników i kadry, jak i oparcie współpracy międzynarodowej na współdziałaniu w ramach przystąpienia do krajowego Konsorcjum KONSMUND oraz dużej aktywności projektowej i konferencyjnej kadry Uczelni i WIBC.

Studenci mają świadomość, że mogą uczestniczyć w programach wymiany studenckiej Erasmus Plus. Procedury są im znane i mogą liczyć na wsparcie pracowników Wydziału podczas wypełniania wniosków jak również podczas rozliczenia wyjazdu. Bardzo szeroka i różnorodna jest rozwinięta na Uczelni i wizytowanym Wydziale/kierunku baza popularyzacyjna programu Erasmus+. Jednocześnie ZO stwierdza znikomą aktywność studentów wizytowanego kierunku studiów *bezpieczeństwo wewnętrzne*, w realizację mobilności międzynarodowych, zarówno w zakresie wyjazdów, jak i przyjazdów (w tym przypadku nie potwierdzono takiej aktywności). Studenci niechętnie uczestniczą w programach wymiany międzynarodowej z powodu równoległego zatrudnienia, wychowywania dzieci czy rozwijania pasji np. sportowych.

Słabszą stroną międzynarodowych wysiłków Uczelni jest stosunkowo małe zainteresowanie kadry i studentów z zagranicy przyjazdami do Uczelni (w ramach wizytowanego kierunku studiów). Do tej pory nie zdołano uruchomić studiów (w ramach opiniowanego kierunku) w języku angielskim, a zajęcia prowadzone przez nauczycieli z zagranicy są rzadkością.

Dobre praktyki

- Włączenie w skład Zespołu zadaniowego do spraw koordynacji działań określonych w Karcie Erasmusa dla szkolnictwa wyższego oprócz Koordynatora uczelnianego i Koordynatorów (wraz z zastępcami) wydziałowych, również Przedstawiciela Samorządu Studenckiego.
- Oparta na bogatej współpracy krajowej i międzynarodowej, intensywna i wielowątkowa popularyzacja programu Erasmus+ wśród studentów i kadry SGSP/WIBC.
- Uruchomienie w SGSP *Klubu Erasmusa*, jako organizacji studenckiej zrzeszającej osoby, które uczestniczyły w wymianie międzynarodowej w ramach projektu i wspierającej studentów, którzy planują wyjazdy zagraniczne jak również studentów, którzy przyjeżdżają z zagranicy (dla ułatwienia aklimatyzacji w warunkach polskich).

Zalecenia

Brak.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

- 7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa
- 7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
- 7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

7.1.

Infrastrukturę dydaktyczną i naukową WIBC stanowią obiekty usytuowane w Warszawie przy ul. J. Słowackiego 52/54 i ul. Siemiradzkiego 2. W obiektach tych znajduje się 24 sale dydaktyczne i 21 pracowni specjalistycznych w tym między innymi: Pracownia Planowania Cywilnego, Pracownia Komunikacji Społecznej, Pracownia Informatyki, a także wykorzystywane na potrzeby dydaktyczne: Pracownia Projektowania Bezpieczeństwa, Pracownia Modelowania Zagrożeń Środowiska Pracy, Pracownia Symulacji i Sytuacji Kryzysowych, Pracownia Przetwarzania i Analizy Danych, Pracownia Zarządzania Ryzykiem, Pracownia Monitorowania Zagrożeń CBRN. Wszystkie te pracownie są bogato wyposażone w pomoce edukacyjne i specjalistyczne oraz oprogramowanie i gry symulacyjne. Pracownie te wykorzystywane podczas ćwiczeń ułatwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Sale dydaktyczne są wyposażone w sprzęt multimedialny, nagłośnienie, rzutniki, tablice multimedialne, itp. sprzęt i środki audiowizualne, a także tablice sucho ściernalne, żaluzje w oknach. Pracownie specjalistyczne, sale wykładowe, korytarze są nowoczesne, jasne i czyste, a meble w pracowniach przystosowane do pracy w grupach. Studenci na korytarzach mają przygotowane miejsca relaksu. W realizacji programu kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* są wykorzystywane trzy pracownie do nauki języków obcych oraz sala gimnastyczna przystosowana do ćwiczeń gimnastycznych ogólnorozwojowych, gier zespołowych (siatkówka, koszykówka, piłka ręczna, piłka nożna halowa, tenis halowy), ściankę wspinaczkową a także sala gimnastyczna wyposażona w przyrządy do ćwiczeń siłowych (siłownia), saunę oraz otwarte boisko sportowe do gier zespołowych i bieżnię. Dodatkowo w ramach umowy zawartej przez Uczelnię z Klubem Sportowym Marymont studenci mogą korzystać z krytej pływalni. Niektóre tematy zajęć z poszczególnych przedmiotów jako ćwiczenia są realizowane w takich instytucjach jak Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, Krajowe Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony ludności, Centrum Powiadomienia Ratunkowego m. st. Warszawa, Wydziały Zarządzania Kryzysowego Wojewody Mazowieckiego i Prezydenta m. st. Warszawa. Sale i pracownie są na bieżąco

wykorzystywane przez studentów co umożliwia realizację programu studiów i osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Wydział i Uczelnia stara się pomóc w dostępie do sal i pracowni osobom niepełnosprawnym przykładem tych działań są windy przyporęczowe dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Jednak poważną barierę stanowi kładka łącząca oba obiekty dydaktyczne.

Bieżącego sprawdzenia stanu infrastruktury badawczej i dydaktycznej dokonuje Dział Infrastruktury, który także odpowiedzialny jest za bezpieczeństwo bazy dydaktycznej i naukowej pod względem spełnienia przepisów BHP. Na terenie Uczelni dostępny jest bezprzewodowy Internet.

7.2.

Biblioteka Szkoły Głównej Służby Pożarniczej otwarta jest od poniedziałku do czwartku w godzinach od 8.00-18.00, w piątek od 8.00-19.00 i soboty od 8.00-15.00, czyli zapewnia dostęp studentom obu form studiów tj. stacjonarnych i niestacjonarnych. Zasoby biblioteki to 39 tys. woluminów wydawnictw zwartych (w tym podręczniki i skrypty); 710 dokumentów elektronicznych; 1400 norm krajowych i zagranicznych; 3400 roczników czasopism polskich i zagranicznych. W prenumeracie znajduje się 50 tytułów czasopism polskich i 12 tytułów czasopism zagranicznych. Biblioteka przeznacza dla studentów i pracowników kolekcjonowany przez lata księgozbiór odpowiadający tematyce prowadzonych kierunków studiów i studiów podyplomowych oraz badań naukowych. Biblioteka gromadzi zbiory z dziedzin: bezpieczeństwo narodowe, bezpieczeństwo wewnętrzne, bezpieczeństwo międzynarodowe, zarządzanie bezpieczeństwem, ochrona ludności, obrona cywilna, zarządzanie ryzykiem, ratownictwo, bezpieczeństwo pracy, etc. Ponadto w zbiorach znajdują się słowniki językowe, leksykony i encyklopedie a także książki i czasopisma z ekologii, psychologii, socjologii, nauk technicznych, itp. Czytelnia i wypożyczalnia są wyposażone w 40 miejsc indywidualnych, 3 stanowiska komputerowe do wyszukiwania zbiorów bibliotecznych w systemie SOWA WWW, 2 stanowiska komputerowe z dostępem do baz danych i sieci Internet, stanowisko komputerowe do wypożyczania międzybibliotecznego ADADEMICA. Biblioteka pracuje w systemie biblioteczno-informacyjnym SOWA WWW, który jest dostępny przez witrynę Uczelni: www.sgsp.edu.pl. Biblioteka posiada dostęp do elektronicznych zasobów dostępnych w ramach Wirtualne Biblioteki Nauki. Biblioteki mogą korzystać z baz literatury zagranicznej w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki: Elsevier (Science Direct, Scopus), Springer, Ebsco, Web of Knowledge, Nature, Science, Wiley Online Library. Na

stronie www biblioteki można, nawet bez wcześniejszego zalogowania, sprawdzić dostępność literatury. Zespół oceniający stwierdził, że literatura opisana w kartach przedmiotów jest dostępna w bibliotece.

7.3.

Sale i pracownie wykorzystywane do kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* są monitorowane i dostosowywane do potrzeb procesu kształcenia. Corocznej oceny jakości i prawidłowości wyposażenia infrastruktury dokonuje Dział Infrastruktury, analizowane są także ankiety wypełniane przez studentów. To sprawdzenie dotyczy monitorowania infrastruktury pod względem sprawności, funkcjonalności i estetyki. Wszelkie uszkodzenia są usuwane na bieżąco, a większe uszkodzenia wchodzi w plan remontów na lata następne. Stan techniczny jest także na bieżąco monitorowany przez wykładowców ale także studentów. Na przykład zaplecze informatyczne wykorzystywane do przedmiotu Technologie informacyjne stanowią dwie sale po szesnaście stanowisk. Sprzęt wykorzystywany w tych pracowniach na bieżąco jest aktualizowany przez pracowników Zakładu Informatyki i Łączności. System biblioteczny jest w trakcie zmiany systemu na nowy - SOWA2SQL, który jest w pełni zgodny ze standardami ogólnokrajowymi i światowymi. Wydział jest bardzo aktywny w rozbudowie potencjału dydaktycznego i badawczego i finansowaniu tej rozbudowy ze środków zewnętrznych. Ze środków finansowych pochodzących z konkursów NCBiR w ostatnich kilku latach pozyskano aplikację RSKO, sprzęt informatyczny w postaci laptopów, stacji roboczych, tabletów i serwerów, wersję szkoleniową Systemu Wspomagania Decyzji. Wielkie wsparcie otrzymuje Uczelnia i Wydział z MSWiA. W 2017 roku Wydział dzięki wsparciu MSWiA rozbudował między innymi aplikacje PTV VISWALK2, zakupiono VisualSetEditor, rozbudowano centralę telefoniczną na potrzeby multimedialnych treningów decyzyjnych, rozszerzono licencję ArcGIS Network.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Infrastruktura wykorzystywana do prowadzenia zajęć czyli sale dydaktyczne i laboratoria oraz biblioteka niewątpliwie są bardzo mocną stroną Wydziału.

Do mocnych stron zaliczyć należy także doskonalenie i rozwój infrastruktury i pozyskiwanie na to grantów ze środków konkursowych oraz wsparcie wykorzystywane z dotacji otrzymywanych z MSWiA.

Słabością dla osób niepełnosprawnych ruchowo może być komunikacja pomiędzy dwoma obiektami gdyż połączone są kładką ze stromymi schodami, której pokonanie może okazać się niemożliwe.

Dobre praktyki

- Aktywność i skuteczność w pozyskiwaniu środków na wzbogacenie, rozbudowę i unowocześnianie bazy dydaktycznej.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

- 8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia
- 8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1

Podczas spotkania z ZO PKA studenci pozytywnie wyrazili się na temat wsparcia ze strony nauczycieli akademickich. Są oni już na pierwszych zajęciach zapoznawani z programem studiów, formami oraz sposobami zaliczania zajęć. Zainteresowani w każdej chwili mogą odszukać karty przedmiotów, które zawierają treści programowe, literaturę, formy prowadzenia zajęć, sposoby zaliczania przedmiotów. Sylabusy są dostępne na stronie internetowej Wydziału. Kadra dydaktyczna wyznacza studentom dni i godziny konsultacji, ponadto umożliwia kontakt ze sobą za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz telefonicznie. Nauczyciele akademicy są otwarci i w razie potrzeby rozwiązują problemy lub rozwiewają wątpliwości studentów. Wynika to z małej liczebności grup studenckich na wizytowanym kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Każdy rocznik ma przypisanego nauczyciela akademickiego, który pełni rolę opiekuna, służąc wsparciem i pomocą. **Osoby kształcące się zwracają uwagę na fakt partnerskiej atmosfery panującej na Uczelni, co przelamuje bariery dotyczące kontaktu z jej pracownikami.** Studenci cenią sobie czas, który nauczyciele akademicy poświęcają im przy realizacji projektów. Wielokrotnie wskazywano na pomoc nauczycieli akademickich w ramach przedmiotu o nazwie *Gra decyzyjna*, który szczególnie na studiach I-go stopnia wymaga licznych konsultacji i pomocy kadry dydaktycznej. Na studiach II-go stopnia studenci sami angażują się w projektowanie gier decyzyjnych, które będą mogli wykorzystać w swoich przyszłych miejscach pracy. Ważnym wsparciem dla studentów ze strony nauczycieli akademickich są otrzymywane skrypty i materiały przydatne w procesie kształcenia. Studenci są zachęceni przez kadre do angażowania się w projekty badawcze, które realizowane są w ramach uczelni, a także poza nią. Projekty te cieszą się dużym zainteresowaniem wśród studentów. Godne pochwały jest wydawanie przez WIBC Zeszytów Studenckich Pro Publico Bono, w których mogą

publikować wszyscy studenci. Zeszyty te założono w wizytowanej Jednostce w 2017 roku. Zakres ukazującego się jako rocznik periodyku obejmuje obszar nauk społecznych, a także zagadnienia Inter- i transdyscyplinarne. Działy tego czasopisma obejmują: bezpieczeństwo wewnętrzne, inżynierię bezpieczeństwa, zarządzanie bezpieczeństwem, ochronę ludności, Ratownictwo, prawo a bezpieczeństwo, cyberbezpieczeństwo, edukację dla bezpieczeństwa oraz sprawozdania i omówienia. Jest on areną do publikacji wyników pierwszych, samodzielnych studenckich i doktoranckich prac naukowych, również obcokrajowców. Godne podkreślenia jest, iż w skład rady naukowej weszli także naukowcy i praktycy z innych ośrodków, w tym zza granicy. Studenci mają także możliwość publikacji w Zeszytach Naukowych SGPS oraz zamieszczania swoich prac jako rozdziałów w monografiach. Przykładem na to są rozdziały: *Znaczenie organizacji pozarządowych w zakresie zarządzania kryzysowego* (w ramach monografii z 2016 roku pt. Interdyscyplinarność bezpieczeństwa, teoria – praktyka – edukacja), czy *Bezpieczeństwo Polski w świetle ochrony infrastruktury krytycznej* (w ramach monografii z 2017 roku pt. Interdyscyplinarność bezpieczeństwa, teoria – praktyka – edukacja). Współautorskie publikacje studentów z pracownikami dydaktyczno-naukowymi WIBC można również znaleźć w czasopismach zagranicznych takich jak: w Estonii - The EASS Proceedings (artykuł pt. *The national critical infrastructure protection program in Poland*), czy na Węgrzech – Vedelemtudomány (artykuł pt. *The concept of critical infrastructure in Poland for years 2015-2017*).

Studenci z zadowoleniem wypowiadali się o życzliwości obsługi Dziekanatu i Działu Spraw Socjalnych. Z uwagi na stosunkowo małą liczbę studentów, przyjęcia odbywają się płynnie, a godziny urzędowania odpowiadają interesantom. Ponadto mogą swoje sprawy załatwić telefonicznie lub przez kontakt mailowy. Informacje o wszystkich bieżących sprawach wywieszane są również na tablicach ogłoszeń przy Dziekanacie.

W grudniu br. strona internetowa Uczelni przeszła gruntowną modernizację, aby była bardziej przejrzysta i dostosowana do potrzeb studentów. Zainteresowani mogą na niej znaleźć wszelkie potrzebne informacje dotyczące struktury Uczelni, Wydziałów, organizacji studiów oraz potrzebnych wniosków i regulaminów. Na bieżąco pojawiające się aktualności świadczą o dynamicznej realizacji wielu przedsięwzięć. Osoby kształcące się mają dostęp poprzez stronę internetową Uczelni do regulaminów, zarządzeń oraz wzorów potrzebnych pism. Niestety Uczelnia nie posiada tzw. Wirtualnego Dziekanatu. Spersonalizowane konta były by dla studentów dużym ułatwieniem oraz dawały by bezpośredni dostęp do wielu informacji.

Samorząd Studencki Szkoły Głównej Pożarniczej składa się z przedstawicieli studentów dwóch wydziałów: Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego i Wydziału Inżynierii

Bezpieczeństwa Pożarowego. Członkowie Samorządu mają własną siedzibę, a finansowanie jest im przyznawane corocznie przez Senat Uczelni. Cotygodniowym zwyczajem przedstawicieli studentów są spotkania z Rektorem-Komendantem, na których mogą konsultować oraz przedstawiać plany swoich działań. Przedstawiciel Samorządu Studentów zasiada w Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Program studiów jest opiniowany przez Członków Samorządu, a ich uwagi przedstawiane są Radzie Wydziału. Studenci studiów stacjonarnych nie korzystają z Indywidualnej Organizacji Studiów, gdyż zajęcia odbywają się od poniedziałku do czwartku i trwają nie później niż do godziny 17. Piątek jest dniem zarezerwowanym dla studentów niestacjonarnych.

Dla studentów I roku, organizowane są spotkania z Samorządem Studenckim, na których oprócz szkolenia z „Praw i obowiązków studenta”, pierwszorzocznicy dostają wskazówki na temat poruszania się po uczelni oraz działalności poszczególnych organów. Dzięki Samorządowi Studentów wydawana jest gazetka studencka „Kładka”, w której opisywana jest działalność organizacji studenckich. Publikować w czasopiśmie mogą również studenci niezrzeszeni w organizacjach. W periodyku tym zawarte są treści: Regulaminu Studiów, Zasad Etyki w SGSP, Kodeks Etyki Studenta SGSP wzory pism oraz treści dotyczące m.in. poruszania się po obiekcie. „Kładka” propaguje również treści dotyczące działalności i składu Samorządu Studenckiego, kulinariów, praw studenta, czy popularyzujące zawody sportowe z zakresu pożarnictwa i ratownictwa. Przybliża sprawy studenckich konferencji naukowych, Stowarzyszenia Absolwentów SGSP, akcje charytatywne oraz sylwetki osób, które wyróżniają się „pomysłem na życie”, w sporcie, czy szczególnymi osiągnięciami.

Co roku organizowany jest Dzień Organizacji Studenckich, gdzie Samorząd, a także Studenckie Koła Naukowe mogą zaprezentować swoją działalność społeczności akademickiej. Członkowie Samorządu organizują szereg wydarzeń kulturalnych m.in. Juwenalia, Dzień Studenta, Dzień Podchorążego, Są to również wydarzenia sportowe takie jak przykładowo: Dzień Sportu, zawody crossfit, czy zawody o Puchar Rektora w futsal. Przedstawiciele Samorządu reprezentują swoich kolegów w Senacie SGSP, Radach Wydziałów oraz Wydziałowych Komisjach ds. Jakości Kształcenia.

W Szkole Głównej Służby Pożarniczej rozwinięta jest i bardzo popularna wśród studentów, działalność licznych (8) studenckich kół naukowych. W ramach wizytowanego kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* działają trzy Studenckie Koła Naukowe: „Liderzy bezpieczeństwa”, „Ujęte w kadrze – czyli bezpieczny punkt widzenia” oraz „Domena bezpieczeństwa”. Spotkanie ZO z członkami ww. kół utwierdziło Zespół w przekonaniu o wyjątkowo dobrej pracy w ich ramach, zarówno studentów, jak i kadry naukowo-

dydaktycznej (w postaci opiekunów i opiekunek). Władze Wydziału finansują organizacje studenckie w zależności od ich potrzeb. Tylko koła naukowe, które przedstawią roczne sprawozdanie z działalności mogą otrzymać środki na działalność. Członkowie organizacji studenckich mogą liczyć na wsparcie Rektora, władz Wydziału, swoich opiekunów oraz innych nauczycieli akademickich. Koła studenckie nie mają własnych siedzib, ale mogą rezerwować sale w zależności od swoich potrzeb. Przede wszystkim ich działalność skupia się na: udziale w projektach, animowaniu udziału i udziale w konferencjach oraz współuczestnictwie w wydawaniu czasopism i publikacji zwartych. Informacje o działalności Studenckich Kół Naukowych można znaleźć na stronie internetowej SGSP oraz na jednym z portali społecznościowych. Członkowie kół naukowych przygotowują notatki do studenckiej gazetki „Kładka”, prezentują swoje stanowiska podczas Dni Otwartych, czy Targów Studenckich oraz Dnia Organizacji Studenckich SGSP. Studenckie Koło Naukowe „Liderzy bezpieczeństwa” pomimo krótkiego okresu działania zrealizowało już projekty takie jak: wyjazdy na konferencje naukowe, wycieczka do muzeum oraz warsztaty w Instytucie Pamięci Narodowej. Przykładem na to jest zorganizowane 14 listopada 2017 r. w SGSP seminarium naukowe na temat *Kształtowanie tożsamości narodowej, a skuteczność zarządzania bezpieczeństwem*. Uczestniczyli w nim oprócz studentów wizytowanego kierunku SGSP również studenci Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych we Wrocławiu, Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej, Wyższej Szkoły Administracji w Bielsku Białej oraz Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie. Celem ww. organizacji jest m.in.:

- pogłębianie wiedzy z zakresu zarządzania bezpieczeństwem oraz kształtowanie świadomości społecznej w kontekście zachodzących zmian i procesów w środowisku bezpieczeństwa,
- budzenie zainteresowań i pasji naukowych studentów w kontekście interdyscyplinarnego charakteru bezpieczeństwa,
- rozwijanie kompetencji społecznych niezbędnych w zarządzaniu bezpieczeństwem,
- wspieranie rozwoju i wszelkich inicjatyw z obszaru bezpieczeństwa wewnętrznego oraz inżynierii bezpieczeństwa.

Kolejną organizacją z niewielkim stażem jest Studenckie Koło „Ujęte w kadrze, czyli bezpieczny punkt widzenia”. Jest to organizacja skupiająca studentów z całej Uczelni, której misją jest krzewienie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa i mediów, wspieranie rozwoju nauk o roli mediów w kulturze bezpieczeństwa, a w tym budowanie umiejętności informowania

o bezpieczeństwie. Współpracują z otoczeniem społeczno-gospodarczym m.in. z ABW. Za swoją działalność koło zostało wyróżnione przez Rzecznika Praw Dziecka.

Organizacją z najdłuższym stażem w SGSP (powołane Decyzją Rektora-Komendanta nr 3/15 z dnia 12 marca 2015 r.) jest koło „Domena bezpieczeństwa”, które stawia przede wszystkim na rozwój i samokształcenie. Celem tej organizacji jest:

- wspieranie rozwoju nauk o bezpieczeństwie oraz inżynierii bezpieczeństwa;
- krzewienie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa w środowiskach akademickich, szkolnych i społeczeństwie;
- rozwój umiejętności i kompetencji społecznych z dziedziny bezpieczeństwa u przedstawicieli środowisk akademickich, szkolnych i społeczeństwa;
- aktywizacja całej społeczności akademickiej Szkoły Głównej Służby Pożarniczej związana z realizacją celów organizacji;
- poprawa atrakcyjności zawodowej członków organizacji;
- promowanie Szkoły Głównej Służby Pożarniczej.

Przykładowo, w samym tylko roku założenia koła, jego członkowie uczestniczyli w 8 konferencjach (w tym jednej za granicą), 4 szkoleniach, testowaniu systemu GECCO, Dniach Otwartych SGSP, czy spotkaniu z uczniami Liceum Ogólnokształcącego w Bartoszycach. W roku 2016 było to 7 przedsięwzięć, a w roku 2017 9. Członkowie koła nawiązali współpracę z ośrodkami akademickimi we Wrocławiu, Szczytnie i Bielsko-Białej, czego efektem są cyklicznie organizowane konferencje naukowe w każdym z ośrodków. „Domena bezpieczeństwa” zawarła (17 marca 2016 roku) porozumienie ze Studenckim Kołem Kryminologicznym „Causa Mali” z Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie. Jego celem jest prowadzenie badań, organizacja i wspieranie wydarzeń o charakterze naukowym oraz kulturalnym. We współpracy z Centrum Badań Kosmicznych PAN oraz Firmą Esri Polska zostały zorganizowane ćwiczenia sztabowe EDEN mające na celu uczestnictwo w sytuacji kryzysowej zagrożenia bezpieczeństwa powszechnego na skalę państwa. Ponadto członkowie koła biorą udział w szeregu konferencji naukowych, projektach badawczych m.in. SINBAD, po którym została wydana monografia, w której autorem rozdziału jest student - działacz koła. Współpraca z otoczeniem obejmuje m.in. instytucje takie jak: Parlament RP, IPN. MSWiA. Warto jednakże podkreślić, że pełną możliwość realizowania się na polu naukowym przy pomocy kadry Uczelni mają również studenci niezrzeszeni w ww. organizacjach.

Ww. koło organizuje również seminaria, na które są zapraszani interesariusze zewnętrzni. Organizacje studenckie realizują jak również biorą udział w wielu projektach zarówno naukowych, jak również skierowanych do interesariuszy zewnętrznych. Przykładowo studenci wzięli udział w międzynarodowym projekcie „Driver”, polegającym na organizacji ćwiczeń z zarządzania kryzysowego. Uczelnia współpracuje z jednym z warszawskich liceów, dla którego studenci organizują ćwiczenia ewakuacyjne w ramach projektu „EVA”. Działanie to jest rozwijane w oparciu o pracownię edukacyjną „Bezpieczny Dom”, gdzie prowadzone są warsztaty teoretyczne i praktyczne z zakresu bezpieczeństwa pożarowego, pierwszej pomocy oraz zasad postępowania w razie pojawiającego się zagrożenia. Celem jest prowadzenie warsztatów przez studentów dla dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa, aby wzrosła świadomość społeczna w tym zakresie.

Elementem motywującym studentów do osiągnięcia efektów kształcenia jest możliwość zdobycia odznaki „Wzorowego Studenta SGSP”. Wymogi przyznania odznaki określa zarządzenie Rektora-Komendanta. Wyróżnienie występuje w dwóch formach „srebrnej” i „złotej”. Odznaka „Wzorowy Student Szkoły Głównej Pożarniczej” jest przyznawana z okazji Dnia Podchorążego.

Studenci mają możliwość otrzymania stypendium socjalnego oraz stypendium dla najlepszych studentów. Za przyznawanie Stypendiów socjalnych od bieżącego roku akademickiego odpowiedzialne są Dziekanaty. Spowodowane jest to małą aktywnością (komisje studenckie) studentów w tej dziedzinie. Studenci ubiegający się o Stypendium Rektora udają się w tym celu do Działu Spraw Studenckich. Na stronie internetowej Uczelni pojawiają się wszystkie niezbędne informacje dotyczące zasad ubiegania się o stypendia: socjalne, Rektora oraz Ministra. Wspomniany uprzednio Dział Spraw Studenckich, zajmuje się także rekrutacją oraz innymi sprawami studenckimi, a także w jego kompetencji leży działalność Biura Karier oraz działalność koordynatora ds. osób niepełnosprawnych. Misją działu jest m.in. łączenie studentów cywilnych i mundurowych. Podczas rozmowy z pracownikami Działu Spraw Studenckich ustalono, że Uczelnia nie posiada systemu rekrutacyjnego online, dlatego cały proces nadsyłania i odsyłania dokumentów odbywa się w tradycyjnej formie, co przy tak małej liczbie pracowników działu, znacznie spowalnia proces zajęcia się innymi obowiązkami przez pracowników jednostki. Z powodu małej ilości pracowników ww. Działu „spłycenia” doznała działalność Biura Karier. Ze względu na (jak to określiła Osoba kierująca ww. Działem) mającą miejsce w Uczelni reorganizację, nie ma osób etatowo przydzielonych do działalności Biura Karier. ZO stwierdził, że ww. działania prowadzi doraźnie osoba wyznaczona z personelu Działu Spraw Studenckich. Dlatego trudno było zweryfikować

bieżącą działalność np. w zakresie ankietowania, a przede wszystkim ewaluacji ankiet. ZO odniósł wrażenie, że działalność w zakresie Biura Karier została ograniczona. Przykładem na to jest m.in. zanik publikowania Magazynu Biura Karier Szkoły Głównej Służby Pożarniczej *Moja Kariera* (podczas wizytacji przedstawiono egzemplarz z 2012 roku).

W ramach działalności Działu Spraw Studenckich, studentom poprzez maile przekazywane są informacje dotyczące specjalistycznych ofert pracy. Jednostka udostępnia również oferty innych Biur Karier, a także inicjatyw nadobowiązkowych staży i praktyk proponowanych przez pracodawców. Organizowane są warsztaty z pracodawcami, którzy przedstawiają studentom działalność swoich firm, a także oferują staże lub konkretne oferty pracy. Z oświadczenia Osoby kierującej Działem Spraw Studenckich wynika, że od przyszłego roku planowane jest badanie losów zawodowych absolwentów, które przez dwa lata nie były przeprowadzane z powodu dużej ilości obowiązków i małej liczby pracowników zatrudnionych w Dziale. ZO stwierdza, że nie jest to korzystne z punktu widzenia studentów/absolwentów. Powoduje to przede wszystkim znaczne ograniczenia w absorpcji opinii dotyczących spraw studenckich w ogólności, a szczególnie w zakresie użyteczności w karierze zawodowej osiągniętych w ramach opiniowanego kierunku efektów kształcenia. Informacje o działalności Działu można znaleźć na stronie internetowej Uczelni.

Koordinator ds. Osób Niepełnosprawnych ma za zadanie szeroko pojętą pomoc osobom z dysfunkcjami, aby szanse osób niepełnosprawnych zostały wyrównane w jak największym stopniu w stosunku do reszty społeczności akademickiej. Wartym podkreślenia jest, że Jednostka posiada Uczelnianą Wypożyczalnię Sprzętu przeznaczoną wyłącznie dla osób niepełnosprawnych. Przedmiotami wspomagającymi są m.in. laptopy, słuchawki, lupy, kalkulatory itp. Uczelnia planuje zakup nowych urządzeń, aby rozszerzyć asortyment wypożyczalni. Prowadzone są szkolenia z zakresu zwiększenia świadomości nt. osób niepełnosprawnych dla kadry Uczelni. Ponadto w przyszłym roku planowane jest szkolenie warsztatowe dla nauczycieli akademickich oraz studentów, aby poszerzać wiedzę tych grup społeczności akademickiej w tym zakresie. Uczelnia dysponuje środkami dla asystenta osoby niepełnosprawnej, które w każdej chwili, gdy zajdzie taka potrzeba mogą zostać wydatkowane, ale w przeszłości nie zdarzyła się taka sytuacja.

8.2

W interesie rozwoju i doskonalenia systemu wspierania oraz motywowania studentów podejmowane są następujące działania. Jedynym (wskazanym przez Uczelnię) narzędziem

wykorzystywanym w procesie monitorowania osiągnięcia efektów kształcenia i oceny pracy nauczycieli akademickich jest ankieta dotycząca oceny zajęć dydaktycznych przeprowadzana przez Samorząd Studencki. Studenci dokonują oceny nauczyciela akademickiego, formy prowadzenia zajęć oraz treści przedstawianych na zajęciach. Niestety podczas spotkania ZO ze studentami stwierdzono, że osoby kształcące się na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* nie otrzymują informacji zwrotnej na temat wypełnionej ankiety oraz będących jej skutkiem zmian, jeśli zostałyby wprowadzone. Nie świadczy to o kompleksowości i wieloaspektowości sposobów oceny jakości kadry dydaktycznej oraz poziomu oceny obsługi administracyjnej oraz jakości kadry wspierającej proces kształcenia. Być może wynika to z faktu, że dotychczas nie były konieczne i nie były przeprowadzane formalne działania w celu naprawy obecnie funkcjonującego systemu. Z oglądu dokumentacji Jednostki wynika wszakże, że Program studiów jest analizowany rokrocznie i zmieniany pod kątem wynikających z badań nowych aspektów teorii pojawiającej się w zakresie nauk o bezpieczeństwie, jak i rozwoju praktyki zagadnień bezpieczeństwa. Przykładowo w *Planie Pracy Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego na rok 2016* w zakresie celu podstawowego nr II.1 (Dostosowanie systemu kształcenia do zmieniających się potrzeb otoczenia zewnętrznego i kreowanie nowych potrzeb tego otoczenia) wyszczególniane są stosowne cele szczegółowe/kierunki działań oraz wytyczane stosowne zadania do realizacji i ustalane właściwe mierniki ich realizacji. Szczególnie istotna jest realizacja celu szczegółowego nr II.2.3 dotyczącego Doskonalenia procesu dydaktycznego. W kontekście powyższego, ZO pozytywnie ocenia wysiłki regulacyjne/planistyczne podejmowane na WIBC dla organizowania wszystkich aspektów działalności Jednostki.

Władze Uczelni i Wydziału starają się uwzględniać sugestie studentów. Przykładowo, na podstawie zgłaszanych przez studentów opinii w budynku F ma powstać miejsce do odpoczynku dla osób kształcących się. W budynku rektoratu jest zagospodarowana niewielka przestrzeń z kanapami, gdzie studenci mogą spędzić swój wolny czas.

ZO podkreśla, że elementem stymulującym jest pozytywny odbiór obsługi administracyjnej, a także fakt panującej (i podkreślanej przez studentów) w Uczelni partnerskiej atmosfery w relacjach student-nauczyciel i przede wszystkim w relacjach nauczyciel/kierownictwo i student. Dostępność i relacje z nauczycielami akademickimi są elementem motywującym do dalszej pracy i skuteczniejszego osiągnięcia efektów kształcenia przez studentów. Studenci mają zapewniony dostęp do informacji o środkach wsparcia za pomocą strony internetowej, tablic informacyjnych oraz bezpośredniego kontaktu z pracownikami administracji.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Studenci kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* w Szkole Głównej Służby Pożarniczej mają zapewnione odpowiednie wsparcie w procesie osiągania efektów kształcenia.

Mocną stroną Jednostki realizującej wizytowany kierunek jest fakt, iż funkcjonowanie systemu jest zgodne z oczekiwaniami studentów, którzy mają możliwość realizacji swoich zainteresowań, dzięki możliwościom, którymi dysponuje Uczelnia. Służy temu wzorowe funkcjonowanie studenckich kół naukowych, a przez to współdziałanie studentów w realizacji wielu przedsięwzięć i projektów naukowych. Przyczynia się do tego współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Rozwinięte w akredytowanej Jednostce możliwości publikowania przez studentów wyników własnych badań oraz udziału w pracach zespołów naukowych jest powszechna i stwarza im cenne możliwości rozwoju.

Jednostka obejmuje wsparciem bardzo dobrze funkcjonujący Samorząd Studencki z którego działalności profitują studenci. W opinii studentów obsługa administracyjna jest na bardzo wysokim poziomie.

Mocną stroną kształcenia na wizytowanym kierunku studiów jest wysoce sprzyjająca wszystkim poczynaniom (naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym) atmosfera partnerstwa. Studenci otrzymują wszechstronne wsparcie, zwłaszcza ze strony personelu administracyjnego i nauczycieli akademickich w procesie optymalnego osiągania efektów kształcenia i rozwoju indywidualnego.

Słabszą stroną działalności Uczelni jest obniżenie jakości działań w interesie pozyskiwania informacji od absolwentów oraz niedoinwestowanie w zakresie informatycznej obudowy działalności (rekrutacja, obsługa studentów). Warto zaznaczyć, że w trakcie wizytacji ZO PKA, Uczelnia była w trakcie modernizacji strony internetowej.

Słabą stroną dokonywanej w ramach wizytowanej Jednostki oceny jakości kształcenia (i mającego miejsce w jej ramach wspierania studentów) jest brak sprzężenia zwrotnego w zakresie wniosków wysuwanych przez studentów i ich ewaluacji w kontekście doskonalenia programów kształcenia, metod ich realizacji oraz osiągania zakładanych efektów kształcenia.

Dobre praktyki

- Uruchomienie Studenckich Zeszytów Naukowych Pro Publico Bono.
- Wieloaspektowa aktywność Studenckich Kół Naukowych, wzorowe zaangażowanie kadry w ich działalność i rozwinięta współpraca z ośrodkami ogólnopolskimi

i międzynarodowymi oraz animowanie studenckiej działalności badawczej i publikacyjnej.

Zalecenia

- Zaleca się udostępnianie wyników ankiet ewaluacyjnych studentom oraz wskazanie im realnych zmian/postępów wynikających z ich wypełniania.
- Zaleca się rozważenie wprowadzenie elektronicznej platformy Wirtualnego Dziekanatu, co usprawniłoby proces rekrutacji, a także byłoby szybkim kanałem przekazywania informacji studentom.
- Zaleca się reaktywowanie Biura Karier w pełnym spektrum jego działalności.

8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Ze względu na fakt, iż jest to pierwsza ocena dokonywana w ramach opiniowanego kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, nie było wcześniejszych zaleceń.

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności

